

Havets grå panter

PÅ SPORET AV noen flekker steinbitsperm. Å ta hovedfagsoppgave på flekksteinbit på Havbruksstasjonen i Kårvika, er en livsstil i følge idealisten Anka Monsås, som ofrer seg for optimaliseringen på oppdrett av havets grå panter.

MIDTEN

TROMSBUSS

FOTO: JØRGEN FLINT

STUDENT TAR TAXI og Tromsbuss betaler regningen.

– Hvis vi gjør feil, vil vi refundere taxiregninger, sier Kjell Moe.

SIDE 11

KUNST

FOTO: VEGARD BØNES

KUNST ELLER IKKE. Man kan mene mangt og mye om kunsten på universitetet.

SIDE 20-21

S/M PÅ MH

FOTO: GEIR KASTMO

PISK OG HÅNDJERN som terapi.

– Den som binder er kunstneren, og den bundne er kunsten, sier Hans Petter Stueberg.

SIDE 9

....er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisagis ut med støtte fra Studentsamskipnaden.

Hva kan studentene forvente seg av vertskaps kommunen sin? Og hvordan lever Tromsø kommune opp til sin rolle som vert for 9000 studenter?

Alle byer har et innslag av gjestebefolkning. Det vil si beboere som har fast adresse et annet sted, og fremdeles regner seg selv som beboere på den plassen. Enten det er fiskere, industriarbeidere eller studenter har de det til felles at de krever en del tjenester av sin vertskommune.

Pluss

Studentene i Tromsø trenger offentlig kommunikasjon, vi trenger legehjelp og tannpleie, en plass å bo og et sted å være i fritiden. Det er store utgifter med å ivareta 9000 studenters behov. Den andre siden av dette er at de aller fleste av oss legger igjen et studielån hver i kommunen i året. Vi handler og vi går på byen, betaler husleie og strøm. Når alt kommer til alt går regnestykket i pluss for kommunen. Det er enorme økonomiske fordeler ved å ha et universitet i byen.

I tillegg tilfører universitetet kompetanse til landsdelen. Det er et stort behov for utdannet arbeidskraft i landsdelen, og Universitetet i Tromsø fører også til et løft for landsdelen i så måte, ettersom det viser seg at en stor andel av de som er ferdig utdannet faktisk blir i nord. En annen side ved det å ha et universitet i byen er det positive preget studentene setter på bybildet. Vi er et fargerikt og positivt innslag i den noe forblåste nord-norske hverdagen. Det var vel en del skepsis til universitetet da det ble opprettet og den første lasten med «søringer» ankom, men nå som man har blitt vant til den årlige strømmen av nye mennesker og nye impulser er det vel bare de mest tungroddede individene som ser skrått etter «soringene» på gata. UiTø har betydd et kjempeløft for kommunen og er fremdeles enormt viktig for kommunens velstand

Problemer

Selv om kommunen har mye å tilby i form av storslått natur og nord-norsk sjarm, har de sviktet sin rolle som vertskap på det groveste i kommunepolitikken. Det er en sak med to sider. På den ene siden skal ikke studentene favoriseres i forhold til andre grupperinger i kommunen, men på den andre siden kan man ikke komme unna at det er et stort ansvar å være en universitetsby.

Studentene er en kompleks og langt i fra homogen gruppe, men på en del områder har vi felles behov som må tas hensyn til. Tromsø kommune har neglisjert sitt ansvar i snart 25 år. Undervisningen på UiTø kom i gang i 1972 og det var først i fjor det ble opprettet en form for studentrabatt på Tromsbuss.

Sviktende studenttall

Antallet studenter i landet Norge kommer til å synke. Kullene med 19-åring blir mindre og mindre, og eldrebølgen ved universitetet er på retur, d.v.s at det store antallet mennesker godt over 19 år som søkte seg til universitetene er på vei ned. Alle- rede i forrige semester fikk man et eksempel på

Om folk og fe

hvordan fremtiden kan komme til å se ut. Det ble sendt ut tilbud om studieplasser til flere hundre studenter som hadde søkt på andre universiteter men ikke kommet inn. Man ventet en veritabel invasjon av øst- og vestlendinger. Så godt som ingen kom. Hvis man tar utgangspunkt i at det var 500 studenter som av ymse grunner valgte å ta i mot tilbudet, så representerer det en tapt kjøpekraft på 27 millioner i kommunen. UiTø og Tromsø kommune er spesielt sårbare for en nedgang i antall studenter på landsbasis. Kombinasjonen av lokalisering, og det faktum at UiTø har et nokså dårlig rykte på de andre universitetene i landet kan føre til en massiv studentflukt fra UiTø. Det nytter heller ikke å ri på bølgen av å være det åpne universitet som tidligere. Nå som de andre universitetene har åpnet opp dørene taper UiTø et av de viktigste lokkemidlene de hadde, nemlig det at folk ikke kom inn noe annet sted.

Skyttergravskrig

Etter 24 år med skyttergravskrig mellom studentene og Tromsbuss, måtte studentene gå til det steg å opprette sitt eget busstilbud før ordningen med studentrabatt kom i gang. Dette eksempelet er typisk for den holdningen kommunen viser ovenfor studentene. Det er ikke tvil om at det var et behov og et grunnlag for en form for studentrabatt, og ungdomsrabatt for den saks skyld, på kollektivtrafikken. Selv om behovet var klart var viljen hos kommunen manglende, og som det viser seg, så er studentene nødt til å tilkjempe seg det som burde være en selvfølge.

Sakene kan ramses opp nesten i det uendelige. Tromsø kommune tar beslutninger som forverrer studentenes levekår gang på gang. For øyeblikket er barnehavestøtten i vinden. Kommunen ønsker å kutte støtten til Studentsamskipnadens barnehager med den begrunnelsen at man allerede mottar støtte fra KUF. Studentbarnehagemessig er Tromsø den desidert dyreste byen i landet Et studentpar med to barn vil tjene 20.000.- i året på å flytte til Oslo. Det er nesten som om kommunen forsøker å jage studentene ut av byen.

Det største problemet for studentene i den-

ne byen er nok boligsituasjonen. Det skal sies at det er et nokså uløselig problem. Opprettelsen av en husleienemnd er et stort steg i den riktige retningen. Husleienemnda kan allikevel bare kan forholde seg til markedsprisen, som jo selvsagt vil være like høy som i dag på grunn av den store mangelen på boliger. Kommunen har vært klar over dette problemet i lang tid, og skjøvet det foran seg til neste kommunestyre. Kommunen burde ta ansvar og bygge leiegårder for å lette boligsituasjonen. Noe som sikkert vil være lønnsomt så vel som det vil løse et stort problem.

Sosialsjefen umyndiggjorde forleden hele studentmassen, og omsorgskomiteen fulgte nettopp opp. Ut av 15 stemmeberettigede når søknaden om skjenkebevilling til deLillos konserten på UiTø ble behandlet stemte 13 i mot at det skulle gis bevilling. Sosialsjefens argument om at universitetet er en skole og således bør holdes alkoholfritt ble tatt til etterretning, og en gruppe med snittalder på 27 år ble fortalt at de ikke var voksne nok til å ta seg en øl. Det sosiale er viktig for studenttrivsel, og øl er viktig for det sosiale. Nok et eksempel på at kommunen setter byråkratiet foran sitt ansvar som verter.

Det er et skrikende behov for et studenthus i denne byen. Studentmiljøet er mildest talt fragmenter, og vi trenger et samlingspunkt. Det skorter på vilje både fra kommunestyret og næringslivet. Pengene styrer, og studentene betaler.

Modenhetsbehov

Tromsø kommune har opplevd en voldsom vekst i løpet av de siste 20 årene, og selv om de fleste områder i samfunnet har fulgt med. Dessverre ikke så med

kommunepolitikken. Kommunepolitikken og kommunepolitikken i Tromsø er fremdeles preget av amatørmessighet og tilfældigheter. Kommunestyremøtene arter seg som de reneste såpeoperaepisodene, og tilfældighetene preger den politiske hverdag. Det er på tide at kommunepolitikken i Tromsø vokser opp, og innser at man faktisk styrer en storkommune.

Studentmakt

Studentene er langt fra skyldfrie i den saken. En ting er at kommunen i stor grad har fraskrevet seg ansvaret for studentene en annen ting er det at studentene apatiske har latt politikerne slippe unna med det. Vi er mange og vi er mektige, men kun hvis vi samles.

Studentrabatten på bussen er et godt eksempel. Selv om det var en liten gruppe initiativrike og ressurssterke mennesker som presset Tromsbuss til å opprette ordningen med studentrabatt, så var det allikevel en seier for studentene generelt.

Det var et bevis på at vi har makt i denne byen, og det var et bevis på at både politikerne og næringslivet er klar over det faktum. Antageligvis er de mye mer bevisst på studentmakten enn det studentene selv er.

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med Studentenes Sosialtjeneste ved ulike sosiale og personlige problemer, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, tvil om studievalg, eksamensangst...

Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i. Konsulentene har taushetsplikt. TA GJERNE KONTAKT.

Kontoret er i kjelleretasjen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord (inngang på yttersiden av bygget). Treffetid 10-14 hver dag. Klokke 13-14 har kontorene åpen konsultasjon.

Husk å benytte deg av HELSEFONDET, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fåes hos Studentenes Sosialtjeneste. Psykolog: Henvend deg til Studentenes Sosialtjeneste om muligheter for psykologisk behandling.

Ekspedisjon, Jill-I. Larsen Tlf: 77 64 53 23

Adresse: Universitetet - ISV, 9037 Tromsø
Tlf: 77 64 42 83
Faks: 77 64 51 99
E-post: utopia@stud.isv.uit.no
Internett: <http://www.isv.uit.no/student/utopia>

Ansvarlig redaktør: Thomas Harris
Kulturredaktør: Jørgen Flint
Desksjef: Per Steinar Moen
Fotoansvarlig: Jan Martin Berg
Redaksjonssekretær: Vegard Bønes
Sivilarbeider: Jørgen Flint

Ellers i redaksjonen:
Morten Skogly, Åsgeir Johansen, Amund Sjølie Sveen, Truls Brekke, Geir Kastmo, Kristoffer Jørgensen,

Marte Holmemo, Siri Vaggen Olsen, Magnus Clough, Sigri Sandberg, Lise Swensen, Torbein Kvil Gamst, Svein Inge Naustvik, Randi Solhaug, Pernille Ødegaard, Kjersti Bakken, Elin Haugdal, Hilde Mjøs, Elin Før-sund, Ola Brattli, Stine Eidissen Bya, Rune Sævik, Jostein Rørtveit, Silje Solheim, Elin Sæterøy, Åse Linn Berntsen, Merete Aase

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Leserinnlegg kan trykkes anonymt.

Trykk og opplag:
Bladet Tromsø, i et opplag på 5000

Annonsepris:
5 kroner per spalte millimeter

WWW-utforming:
Morten Skogly

Neste deadline:
29. februar

Sopp av menyen

- Støttemidler for 1996 - Studentstyret gjør oppmerksom på :

at det vil tildeles støttemidler til studentforeninger som ikke mottar annen støtte direkte eller indirekte fra Studentsamskipnaden i 1996 også. Søknadsfristen er i år som i fjor 1. april. Vi gjør oppmerksom på at årsmøte nødvendigvis må være avholdt før 1. april, slik at søknaden blir fullstendig. Foreninger som har avholdt årsmøte uten å sørge for de opplysninger støttemiddelreglementet krever, må sørge for at styret i foreningen godkjenner de dokumenter reglementet krever.

Vi gjør oppmerksom på at kravene i §3 om antall dokumenterte medlemmer og i §4 om krav til utlevering av medlemsliste i årsmeldingen, kan fravikes i spesielle tilfeller. Dette må foreningen søke spesielt om.

Støttemidler for 1995 tildeles etter dette reglementet. Søknadsfristen for 1996 settes til 1. april. SSt-møte i april vedtar fordeling. Dersom krav til årsmøte ikke kan overholdes, må styret i den enkelte forening gjøre de vedtak som er nødvendig for å tilfredsstille kravene.

Reglementet er fullstendig gjengitt i annonsen. Ytterligere spørsmål rettes til Organisasjonssekretær Gisle Johansen 77 64 42 02 eller ved oppmøte på Studentstyrets kontor i Hovedgården i Breivika.

Søknad sendes :

STUDENTSTYRET

Arbeidsutvalget

Universitetet i Tromsø, N-9037 Tromsø, Telefon 77 64 42 02 / 77
64 49 12,
Telefax 77 67 60 25, E-mail : sa@ottar.uit.no

INSTRUKS FOR TILDELING AV STØTTEMIDLER

- § 1. Det bevilges årlig over SiTø's budsjett et beløp som av SSt fordeles som drifts-støtte til studentforeningene ved UiTø. SiTø's styre får fordelinga til godkjenning.
- § 2. Søknadsfristen er 1. mars hvert år. Søknader som innkommer senere kommer ikke i betraktning. Det påligger SSt AU å lyse ut midlene.
- § 3. Støtnadsberettiget er forening som
  - arbeider for å fremme en studentgruppes interesser og/eller deres sosiale og faglige miljø.
  - ikke mottar tilskudd på annen måte direkte eller indirekte fra SiTø.
  - har minst 12 dokumentert betalende medlemmer, hvorav minst 50 % er studenter.
  - har innkalt (1 uke på forhånd), og avholdt årsmøte innen 1. mars.
  - aktivt rekrutterer medlemmer.
  - ikke åpenbart har et formål som ikke er forenelig med støttemidlenes ide.
- § 4. Søknaden skal inneholde :
  - en generell søknad som beskriver formålet med årets aktivitet og argumenterer for behovet for støtte.
  - protokoll fra siste ordinære årsmøte, underskrevet av 2 årsmøtevalgte personer. Årsmøtet skal avholdes innen 1. mars.
  - årsmøtegodkjent årsmelding for siste år (med årsmøtegodkjent medlemsliste)
  - revidert regnskap. Dette innebærer gjennomgang av posteringer og regnskapsføring, samt oppsett av regnskap i forhold til budsjettposter. Revisor skal velges av årsmøtet og følge hele regnskapsåret til neste års årsmøte.
  - budsjett; med merknader til poster der det ikke fremgår eksplisitt hva posten innebærer. Budsjettet skal ha en inntektsside og en kostnadsside. Budsjettet skal godkjennes av årsmøtet.
  - kontonummer og navn på konto.
  - navn på kasserer og leder for foreningen.
- § 5. Vurdering av søknadene : Søknadene vurderes på bakgrunn av behov. Dersom SSt-AU mener det er nødvendig kan tilleggsopplysninger innhentes fra enkeltforeninger. (kontaktperson må derfor oppgis i søknaden)
- § 6. Krav til årsmøte :
- Årsmøtet i den enkelte forening skal innkalles i god tid - minst en uke i forkant. Årsmøtet skal behandle følgende : (minst)
  - Godkjenning av innkalling og dagsorden.
  - Valg av 1 revisor.
  - Valg av 2 til å underskrive protokoll.
  - Valg av styre.
  - Valg av kasserer.
  - Godkjenning av årsmelding. (for året før)
  - Godkjenning av regnskap med balanse.
  - Godkjenning av budsjett.
  - Fastsettelse av medlemskontigent.
- § 7. Studentstyret vedtar fordeling på bakgrunn av fremlegg fra SSt - AU på et ordinært Studentstyremøte medio mars. Midlene anvises til utbetaling ultimo mars.
- § 8. Foreninger som bevisst oppgir gale opplysninger/forfalsker protokoller ute-lukkes fra fordeling samme år.
- § 9. På bakgrunn av en forenings aktivitet kan SSt etter kjønn unnlate å tildele støttemidler selv om foreninga er støtnadsberettiget etter § 3.
- § 10. Det holdes av et mindre beløp som kan disponeres til nye foreninger. Ny-startet forening er ikke bundet av ordinær søknadsfrist. Søknaden skal inneholde underskrevet referat fra stiftelsesmøte der foreningas formål er vedtatt. Som nystartet forening regnes ikke foreninger som for mindre enn tre år siden søkte om støttemidler under samme navn, eller som med samme formål/med rot i samme miljø søkte under annet navn.
- § 11. Uavhentete og ikke fordelte midler overføres til neste års fordeling.
- § 12. Søknadspapirene kan mangfoldiggjøres til de SSt-medlemmer som ønsker det. Forøvrig er søknadene til allminnelig gjennomsyn på SSt AU-kontoret.
- § 13. Vedtak gjort i følge denne instruks kan ankes innen en måned etter at vedtaket ble gjort kjent for søkeren i henhold til regler for anke som beskrevet i 'Reglement for studentorganene ved Universitetet i Tromsø.'
- § 14. Denne instruks kan endres av ordinært SSt ved allminnelig flertall.

Frankrike bagatelliserer prøvesprengningene i Stillehavet og nordmenn kjøper franske varer..

Vi roper hurra for Nobelkomiteens utdeling av fjorårets fredspris i forbindelse med kampen mot atomvåpen, og soler oss i glansen. Vi er stolte over å være nordmenn, stolte over å være borgere av et land uten atomkraftverk. Frankrike fordømmer vi, snakker om de horrible sprengningene som har funnet sted på Mururoa. Såpass oppvakte er vi da, hadde det ikke vært for den deilige konjakken, de gode franske vinene og de fristende franske ostene - hadde det ikke vært for dem, skulle vi selvsagt boikottet Frankrike.

Boikott

I fremmedordboken forklares boikott som avbrytelse av økonomiske og sosiale forbindelser med en person eller et foretak som en vil tvinge til noe.- Og det er akkurat dette som må gjøres her. Gjennom en boikott av Frankrike må vi vise vår avsky overfor Frankrikes prøvesprengninger i Stillehavet. Vi bør la økonomiske og sosiale forbindelser hvile inntil Frankrike forstår vanvittighetene av det de driver med.

I denne forbindelse burde UiTø være såpass oppvakte at de offisielt lar samarbeidet med Universitetet i Poau (Frankrike) hvile inntil der skjer forandringer når det gjelder Frankrikes atomprøvesprengninger. Det er ingen tvil om at en bred oppslutning omkring en boikott skulle være et effektivt pressmiddel - dette har vi fått bevisst en rekke ganger. Det gjelder bare at vi alle står sammen, og at universitetet som i en rekke saker har fremstått som et glitrende eksempel når det for eksempel gjelder solidaritetsspørsmål absolutt også her burde fremstå som et godt eksempel.

Nei takk

Et eksempel som vil kunne illustrere verdien av en boikott kan vi finne i kampen mot apartheid i Sør

Afrika. Her deltok studentene i Tromsø aktivt gjennom og takke nei til 5 millioner kroner til studentboligbygging fra oljeselskapet Total på grunn av deres virksomhet i Sør Afrika. Å trekke paralleller til kampen mot apartheid når det gjelder en boikott av Frankrike synes kanskje noe rart. Men i bunn og grunn handler en boikott om å vise solidaritet og engasjement. Det handler om å kunne gi avkall på noe av sin overflod og gjennom bevisste handlinger ta klare standpunkt, vise samhold, samhörighet og ansvar for andre mennesker som av ulike grunner behandles urettferdig eller uten respekt. Derfor burde vi føle et ansvar. Vi burde føle et ansvar for å hindre Frankrike i flere atomprøvesprengninger.

Kjøper fransk

Avisa Vårt Land meldte ved juletid at nordmenn kjøper franske varer som aldri før. Burde man ikke i 1996 være såpass oppvakte og ta et klart standpunkt i denne saken, viser vår avsky mot prøvesprengningene og gjennom dette være solidariske med de menneskene i Stillehavet som utsettes for et slikt for et slikt overgrep ?. Burde man ikke i 1996 gjennom demonstrasjoner og boikotting av franske varer klare og hindre atom-bombeeksperimenter og vise Frankrike og resten av verden at vi vil ha sopp av menyen.

Hilde Mjøs

Minus Maja

spiller på
studentkveld på
Dampen
29. februar

AKADEMISK KVARTER

- Aerobic
- Sol
- Treningsstudio
- Damegym
- Drop in
- Lekehjørne

ÅPN.TIDER
10-21 (23)

studio7

TH. 77 68 82 88. S. Tollbugt. 7

annonser i UTROPIA

Katastrofe for SiTøs barnehager

Det kommunale tilskuddet til studentsamskipnaden (SiTø) står i fare for å falle bort.

- Det vil true hele SiTøs barnehagetilbud. På kort sikt vil dette føre til at den planlagte barnehagen på Håpet ikke kan realiseres, sier assisterende direktør Helen Knoph Larsen i samskipnaden.

ULise Swensen

Avtalen mellom SiTø og kommunen fra 1992 skal reforhandles, og i den forbindelse vurderer kommunen å redusere eller trekke tilskuddet tilbake. Det synes i alle fall helt sikkert at det vil bli en forverring i forhold til dagens tilskudd. Fra før av har SiTø allerede et underskudd på sin barnehagedrift på 1 170 000 kr.

Statlig tilskudd

SiTø regnes som privat barnehage, men står i fare for ikke å bli behandlet likt med andre private av kommunen. En begrunnelse for det er at SiTø får støtte fra Kirke- og undervisningsdepartementet. Denne støtten er ment å skulle subsidiere foreldrebetalingen som til tross for dette, fortsatt er den dyreste i landet.

- Vi synes ikke vi kan ta kommunale priser på foreldrebetalingen, sier Helen Knoph Larsen.

Det ville resultere i at studentene måtte betale 1000 kroner ekstra for en barnehageplass. Noe som vil gi et betydelig utslag i en allerede stram studentøkonomi.

Peanuts

Kommunen argumenterer også med at andre vertsbyer ikke gir tilskudd til studentbarnehager.

- Tromsø kommune bidrar med peanuts i forhold til de andre universitetsbyene, slår Knoph Larsen fast.

Til sammenligning betaler studenter i Oslo kommunes barnehager etter egne satser. Dette innebærer at de betaler 2,5 ganger mindre enn studenter betaler i SiTøs barnehager, og 3,5 gang mindre enn i Tromsø kommunes barnehager.

Privat utbygging

Kommunepolitikere har satset på privat utbygging de senere årene. Målet har vært å få bygd en privat barnehage i året.

- Fordelingen blir tøffere som en følge av at det nå er flere om potten. Dette sier kommunaldirektør Alf Johan Karlsen.

Knoph Larsen i SiTø sier at det er betenkelig at kommunen har oppfordret private til å bygge barnehager, men ikke har økt potten som skal fordeles.

Saken vil bli politisk behandlet i løpet av mars, før forhandlingene mellom kommunen og SiTø fortsetter.

— Må legge ned

- Hvis vi mister hele støtten fra kommunen, kan vi ikke opprettholde driften av de barnehagene vi har, sier Geir Jarle Voldmo, nyvalgt leder for Studentsamskipnaden (SiTø).

- Da må vi bare legge ned hele barnetilbudet.

ULise Swensen

SiTø sliter allerede med med et underskudd som vil øke til 3 300 000 kroner om støtten skulle falle helt bort.

- Selv om tilskuddet bare skulle bli redusert, vil det bli vanskelig å opprette ny plasser.

Urettferdig

Etter det Utopia forstår får SiTø i dag et tilskudd som ligger knapt over det andre private barnehager får. Voldmo sier at de ønsker å få støtte på lik linje med andre

private. Han mener det vil være urettferdig om SiTø ikke får samme støtte som andre private barnehager.

B-borgere

Studenter med barn må melde flytting til den kommunen barna er bosatt i. Det innebærer at foreldrene er innbyggere i Tromsø by, skatter og har stemmerett i Tromsø.

- Et negativt vedtak vil sende et signal om at studenter i er en type b-borgere.

Geir Jarle Voldmo ønsker at SiTøs barnehagert må få støtte på lik linje med private.

FOTO: JAN MARTIN BERG

Dårlig vertsby

Å trekke tilbake støtten til barnehagene vil være å undergrave Tromsø som studentby. Dersom et studentpar med to barn skal studere kan de tjene 20 000 kroner i året på å studere i Oslo fremfor Tromsø. Dersom de i det hele tatt kan få barnehageplass i Tromsø da.

- Dersom Tromsø ønsker å være et godt studiested vil dette være å skjære av grenen man sitter på konkluderer Voldmo.

Husleienemnda er tilbake

Nå har Tromsø endelig fått i gang sin husleienemnd igjen. Konstituering ble foretatt for drøye to uker siden, og nemndas leder, Lars Echroll har allerede mottatt henvendelser fra misfornøyde leietagere.

URune Sævik

Han ser seg imidlertid nødt til å helle litt kaldt vann i blodet på de mest forventningsfulle: Det er begrenset hvor stor rolle dette organet faktisk kan spille i Tromsø, mener Echroll. Husleienemnda har bare myndighet til å regulere størrelsen på husleien, og de må legge «gjengs markedspris» til grunn for sine vurderinger.

- Vi må dessverre forholde oss til markedet slik det foreligger i

Tromsø by, og her er det en gang slik at etterspørselen er større enn tilbudet. Urimelige utslag skal vi slå ned på, men jeg ser ikke for meg noen drastisk bedring før det blir flere boliger til leie i byen, sier Echroll til Utopia.

Lars Echrolls resept er å bygge flere leiegårder i Tromsø. Det sates for ensidig på eneboliger i byen, og slike boliger er ikke tilpasset studenter, og enslige. Vi trenger et mer fleksibelt boligmarked, som er bedre egnet for en by - som jo Tromsø faktisk er. Fremfor alt trenger vi en skikkelig boligdebatt i Tromsø, mener Echroll.

Kontakt rådmannen

Alle henvendelser til husleienemnda i Tromsø må gå via rådmannens kontor, som vil fungere som nemndas sekretariat. Lars Echroll anbefaler at man gjerne tar en telefon først, for å sjekke

om problemet er relevant. Det er nemlig bare urimelig høy husleie nemnda kan gjøre noe med. Kontraktsbrudd, depositum osv. må meldes inn til forbrukerkontoret, eller behandles av en advokat.

En etterfølgende skriftlig henvendelse vil medføre befaring, og eventuelt en regulering av husleien dersom den er urimelig høy. Ankeinstans vil bli Konkurransetilsynet.

Måtte ta lang tid

Tillatelsen fra Administrasjonsdepartementet, som tillot Tromsø kommune å opprette husleienemnd, forelå 26.09.95. Nemndas medlemmer ble valgt 22.11.95 og konstituering ble foretatt 5.2.96. Lars Echroll er enig i at dette har tatt lang tid, og mener at han ideelt sett kunne ha vært klar til dyst før jul. Han avviser imidlertid at dette skyldes uansvarlighet.

- Slike ting tar erfaringsmessig tid, og det er ennå mange tilsvarende nemder og utvalg som ikke er kommet i gang etter fjorårets kommunvalg. For husleienemnda var det også en spesiell situasjon å måtte starte på nytt igjen, uten at medlemmene kunne overlappes med erfarne forgjengere. Echroll forteller imidlertid at han nå har fått satt seg inn i rutiner og metoder, slik at nemnda kan bli effektiv. Det er nok den preventive virkningen i markedet som er viktigst. Vi må satse på å bli overflødige så fort som mulig, sier han til Utopia.

Lars Echroll antar at det vil bli en god del saker å behandle nå like etter opprettelsen av husleienemnda, men tror antallet vil synke noe når boligleierne skjønner nemndas egentlige funksjon - altså hva den kan gjøre og ikke gjøre. Størst pågang forventer han likevel til høsten når flere nye studenter flytter til Tromsø.

Dette er et av husene til Jan Haukland hvor leieforholdene har blitt klaget inn til Forbrukerrådet.

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

Spekulative gjengangere

En stor del av utleierene som havner i arkivene til Juss-hjelpa og Forbrukerrådet er boligeiere som har spesialisert seg på få kloa i depositum og forskuddsleie som egentlig skal tilbakebetales.

U Per Steinar Moen

Både Forbrukerrådet og Juss-hjelpa bekrefter ovenfor Utopia at enkelte navn går om og om igjen i

klagesakene deres, selv om de ikke vil nevne navn. Kjersti Dahle i Juss-hjelpa forklarer at enkelte utleiere skaper hodebry for dem.

– Det finnes folk som balanse- rer på grensa til det lovlige hele tiden, sier hun. Vi ser at enkelte spekulerer i at studenter ikke orker å gå til rettsak hvor det er svært vanskelig å spå utfallet, fortsetter Dahle.

Også Forbrukerrådet i Tromsø har lagt merke til at enkelte bolig- eiere langt oftere enn andre havner i unåde hos utleieren.

Ut fra postjournalen til Forbru- kerrådet registrerer vi at Jan Hau-

land og Haukland Eiendom er inn- blandet i usedvanlig mange kla- gesaker, senest tidligere i denne måneden.

Sesongbetont

– Boligsakene er veldig sesong- betont. Vi får inn veldig mange klarer fra slutten av august og ut september, sier Tore Bentzen, som forklarer videre at de mottar vel- dig mange klager fra studenter.

Klassiske studentklager

Mange av boligsakene til både Juss-hjelpa og Forbrukerrådet er såkalte klassiske studentklager.

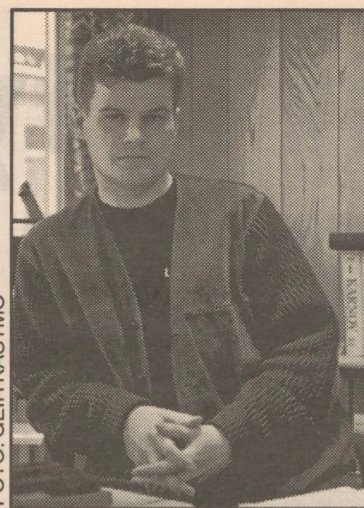

FOTO: GEIR KASTMO

Tore Bentzen fra Forbrukerrådet.

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

Kjersti Dahle fra Juss-hjelpa i Nord-Norge

– En veldig stor del av sakene vi behandler er fra nye studenter som ofte velger det først og beste – til og med usett via telefon – og med 12 måneders kontrakter, forklarer kontorsjef Tore Bentzen fra Forbrukerrådet.

Nettopp slike kontrakter hvor leieren forplikter seg til å leie boligen i ett år uten noen muligheter for oppsigelse, er typiske for Jan Haukland.

Ettårskontrakter

Utopia har kjennskap til minst tre saker hvor det har oppstått konflikter med slike ettårskontrak- ter. I alle tre tilfellene har leieren måtte si opp kontrakten før de tolv månedene var gått.

Likevel skal både Haukland og utleieren ettersigende blitt munt- lig enig om at både depositum og forskuddsleie skal tilbakebetales.

Wenche Hagalia hadde en konflikt med Jan Haukland i fjor hvor Hagalia påstod at de hadde gjort en muntlig avtale om at kon- trakten kunne fratilles. Haukland benektet i ettertid at en slik munt- lig avtale i det hele tatt hadde fun- net sted.

Disse sakene stopper gjerne opp fordi Hauklands skriftlige kontrakter alltid har stått sterkere enn påståtte muntlige avtaler.

Forbrukerrådet har fortsatt lig- nende uløste saker til vurdering.

tert med purringen nesten et år etter forfall, først når han skulle flytte ut.

Et drøyt år etter at han flyttet ut har han ennå ikke fått tilbake depositumet sitt av Jan Haukland, som har opparbeidet seg et solid rykte som bolighai i Tromsø. Han er også kjent for å hyppig frekven- tere forliksrådet, ofte med studen-

Bo i Tromsø

Boligmarkedet i Tromsø er ikke akkurat kjent for å være til det beste for oss studenter. Den vanvittige studentøk- ninga på starten av 90- tallet, samt en generell økning i innbyggertal- let her i Nordens Paris, for nok ta store deler av skylda for at du betaler høyere husleie enn hva som strengt tatt er nødvendig.

Utopia har tatt pulsen på bolig- markedet – sett nærmere på Stu- dentsamskipnaden og kommunen, private bolighaier som på utspe- kulerte måter svindler ferske stu- denter for hele depositumet sitt, samt diverse klageinstanser hvis det viser seg at huseieren plutsel- lig vil hive deg ut fordi du ommø- blerer hybelen din litt for ofte.

For din skyld:

Mange instanser har står til din disposisjon hvis du har proble- mer rundt boligmarkedet. Hver høst blir Bolighjelpa ved universi- tetet opprettet, og denne organi- sasjonen har til hensikt å fordele ut hybler og leiligheter til helt nye studenter i Tromsø.

Juss-hjelpa

Juss-hjelpa i Nord-Norge er en annen organisasjon under Insti- tuttt for rettsvitenskap (IRV). Juss- hjelpa gir gratis juridisk rådgiv- ning til alle i Nord-Norge, hvor boligsaker har vært et stort sats- ningsområde.

Forbrukerrådet

Forbrukerrådet er en mer offentlig klageinstans, og som Juss-hjelpa har den kun er rådgivende funk- sjon.

Forliksrådet

Skulle ting gå ekstra ille er Forliks- rådet sannsynligvis siste stopp før en eventuell rettsak. Forliksrådet setter de to partene sammen i et siste forsøk på å oppnå enighet.

Rettsapparatet

Den siste legale muligheten til å få tilbake pengene dine er å kjøre gjennom en dyr og tidkrevende rettsak. Sjansen for at du i det hele tatt skal få fri rettshjelp er heller minimal – rettsapparatet er nemlig ikke interessert å kjøre gjen- nom pengespørsmål som på 5.000- 6.000 kroner.

ter som motpart, fordi leietakerne ikke har fått tilbakebetalt deposi- tumet sitt.

Til tross for gjentatte forsøk på å komme i kontakt med Haukland, på telefon og mobiltelefon, har det ikke lyktes Utopia i å få tak i ham for en kommentar til den saken.

Nok en depositumstvist

Etter å ha leid en leiligh- het av gårdeier Jan Haukland i godt over ett år, flyttet Egon Holstad ut og forventet å få til- bake depositumet. Det skulle være vanskelige- re enn han først hadde trodd.

U Geir Kastmo

Egon Holstad leide en leilighet av Jan Haukland fra mai 1993 til no- vember 1994. Da han skulle flytte ut ble han nektet depositumet på ni tusen kroner fordi han ikke kunne bevise at han hadde betalt hus- leia for februar 1994. Holstad had-

de ved utflyttingstider ikke lenger kvitteringen på at husleia var be- talt. Det var nemlig gått ni måne- der, og kvitteringen var forsvun- net underveis. Haukland skal an- givelig ha sendt tre purringer på denne husleia.

– Disse brevene har jeg aldri fått, sier Holstad. Ikke før han skul- le flytte ut så han brevet for første gang. Da presenterte Haukland den for ham i en kopi av en hånd- skrevet versjon.

– Hvem som helst kan skrive en slik regning med en hvilken som helst dato for så å ta en kopi av den og presentere den som gam- mel. Det er fritt fram for Haukland å spekulere i at folk etterhvert mis- ter eller kaster gamle kvitteringer. Når de så skal ha igjen depositu-

met sitt presenteres de for en re- gning som "ikke er betalt". Kan de da ikke vise kvitteringen, får de heller ikke depositumet sitt tilba- ke. Det er ikke så lett å bevise at husleia er betalt når man ikke har kvitteringen. Nå tar jeg selvkritikk for ikke å ha oppbevart denne kvit- teringen. Det var selvfølgelig dumt av meg, sier Holstad, som samti- dig ønsker å oppfordre alle som har et leieforhold til Haukland om å ta vare på alle kvitteringer. På den måten kan kanskje lignende depositumsstrider unngås.

Haukland er heller ikke kjent for å vente lenge med å sende ut purringer på husleieregninger. Som regel blir de sendt ut dagen etter forfall. Derfor kan det virke merkelig at Holstad ble konfron-

— Slutt å tyne høyskolene

Lisbeth Ytreberg, rektor ved Høgskolen i Tromsø, vil ha en slutt på tynningen av høyskolene. FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

Budsjettet til Høgskolen i Tromsø har blitt kuttet igjen. – Sammenslåinga av høyskolene skulle redusere utgiftene, men vi har ikke hatt mulighet til å spare enda, mener rektor Lisbeth Ytreberg. Nå er det på tide at man slutter å tyne høyskolene!

U Elin Sæterøy og Marit Helene Stensen

– En av grunnene til høgskolereformen var fra departementet sin side å spare penger. Det er lettere å fordele pengene på 26 sammenslåtte skoler enn på over hundre enkeltskoler. På den måten blir fordelingsproblemet lagt over på oss i administrasjonene, sier rektor Lisbeth Ytreberg ved Høgskolen i Tromsø. Høgskolen opplever nå at budsjettene blir kuttet stadig mer, samtidig med at studentmassene på grunnutdanningene etter

pålegg fra myndighetene må økes.

Ved avdeling for økonomi og ingeniørfag har man for eksempel ikke råd til å oppdatere utstyr som er nødvendig i undervisninga, noe som igjen vil ha konsekvenser når studentene kommer ut i arbeidslivet.

Rammer videreutdanninga

Ytreberg bekrefter at budsjettkuttene blant annet vil gå utover videreutdanningstilbudene. Ved avdeling for helsefag er de aller fleste videreutdanningene lagt inn under budsjettet. Det vil si at de er prioritert politisk, og vil ikke merke nedskjæringene i alvorlig grad. Dette gjelder blant annet jordmor- og helsesøsterutdanningene.

Ved avdeling for lærerutdanning kan man derimot risikere å måtte kutte kraftig ned på tilbudet til lærere som ønsker å ta etterutdanning. Ironisk nok er det fra politisk hold lagt fram forslag om å gi alle som vil lovfestet rett til etterutdannig.

Mindre oppfølging

Lærerstuderter vi har snakket med

forteller at de allerede har merket nedskjæringene. Auditoriet blir i større grad enn før benyttet til felles forelesninger istedenfor klasseromsundervisning. Litt betenkelig kanskje, med tanke på yrket de skal ut i.

– Vi må benytte de lærekreftene vi har mer effektivt nå, sier rektor Ytreberg, og det vil nok gå utover nærheten mellom studenter og lærere. Det blir mindre tid til oppfølging, noe vi så gjerne kunne tenkt oss å legge mer vekt på. Sammenhengen mellom teori og praksis er viktig i profesjonsutdanningene, men dette tas ikke alvorlig nok fra departementets side ifølge høgskolerektoren.

Vil ikke klage

Det er ikke hensikten å gå ut i mediene og klage, understreker Lisbeth Ytreberg. Vi har en høyskole vi kan være stolte av, og vi kan gi en rekke gode tilbud, blant annet det tverrfaglige opplegget ved avdeling for helsefag. Likevel tåler vi ikke så mange flere nedskjæringer før det vil gå merkbart utover kvaliteten på studiene.

Dårligere undervisning

– Det er bekymringsfullt at det er undervisningen som taper på budsjettkuttet mens administrasjonen får øremerkede midler, sier de tre studentene vi møtte som tar videreutdanning ved høyskolen i Tromsø avdeling for helsefag.

U Elin Sæterøy og Marit Helene Stensen

De tar alle videreutdanning i tverrfaglig pedagogisk veiledning, et fag som i følge høgskolerektor Ytreberg ikke vil bli rammet av budsjettkuttet. Derimot vil de for eksempel kunne oppleve at det ikke er rom på budsjettet for å ta inn lærere utenfra der det er nød-

vendig.

– Kutt i videreutdanninger er en selvmotsigelse når man tenker på regjeringens forslag om rett til videreutdanning, fortsetter de tre studentene. Det er et stort behov for dette ikke bare i helsesektoren, men også i andre yrker. Dersom det ikke settes av penger til dette, vil det resultere i et faglig dårligere nivå.

Praksis i Tromsø

De er også bekymret for at reiseutgiftene ikke vil bli dekket når man er i praksis utenfor Tromsøområdet. Ikke bare vil det bli et stort press på Tromsø som praksisplass og på veilederne, men det kan også gå utover rekrutteringa til distriktene i forskjellige yrker som det er vanskelig å få folk til. Har man vært en plass i praksis vil det være større sjanse for at man

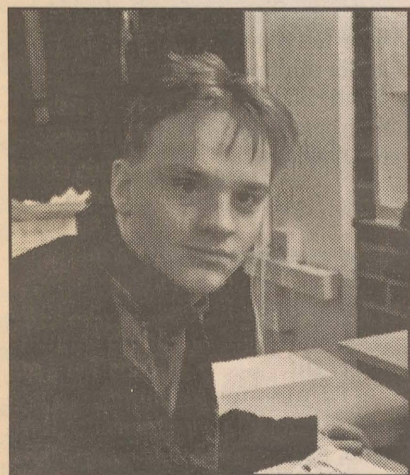

Anne-Grethe Kjoshaug, Iben Akselbo og Kjellrun Kristiansen FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

vil jobbe der også etter endt utdanning. I tillegg synes ofte de som allerede jobber i distriktene at det er lærerikt å få studenter som

har lært det siste innen faget.

Nei til midlertidige stillinger

Geir Ove Ystmark

ARKIVFOTO

Summen av alle midlertidige tilsetninger gjør at man forringer kvaliteten på forskning og undervisning. Slik reglene er i dag er universitetet forpliktet til å ansette personer som har vært midlertidig ansatt i over fire år.

U Jørgen Flint

Dette sier Geir Ove Ystmark, studentrepresentant i Universitetsstyret. Bare i løpet av den korte tiden i 1996 har han vært med på fem direkteansettelser til vitenskapelige stillinger i Universitetsstyret. Alle direkteansettelser må opp i Universitetsstyret

og går som regel enstemmig gjennom. Dette fører til at mange vitenskapelige stillinger blir besatt uten å være offentlig utlyst. – Løpet legges når seksjonene først ansetter folk i midlertidige stillinger. Når en person har vært midlertidig ansatt i fire år har vedkommende et meget sterkt oppsigelsesvern i arbeidsmiljøloven. Det fører til at personer som har vært midlertidig ansatt i fire år går over i

faste ansettelse forhold. Dette betyr at mange vitenskapelige stillinger aldri blir utlyst offentlig. De blir istedet bare besatt av interne søkere.

Uheldig mønster

Universitetsstyret har nå påpekt dette og sender brev til de ulike seksjonene der de blir bedt om å ikke foreta midlertidige ansettelser over fire år. – Det har vært eksempler der noen har vært ansatt i fire år og to dager og deretter gått over i en fast vitenskapelig stilling som ikke har vært utlyst. Det er mye mer rettferdig om stillingene blir utlyst og man får flere søkere og kan velge den best kvalifi-

serte på fritt grunnlag. Det er nok alle tjent med, påpeker Ystmark.

Taper rettssak

Dersom ikke universitetet kan tilby en fast jobb etter fire år for de problemer med arbeidsmiljøloven. – Universitetet har egentlig ikke noe valg. Universitetsstyret kan ansette personen eller komme opp i en rettssak de er dømt til å tape. En løsning på problemet kan derfor være å få flere rene stipendiatstillinger og samtidig begrense de midlertidige ansattelsene til ikke å mer enn fire år, avslutter Ystmark.

politiutdanninga i Nord-Norge

Velkommen eller ikke?

Spørsmålet om plassering av politiutdanning i Nord-Norge fortsetter. I et nokså sint brev til Universitetet i Tromsø hevder Høgskolen i Bodø at universitetet beveger seg over i høgskolenes domener og handler stikk i strid med Norgesnettets intensjoner.

Åsgeir Johansen

Saken til denne krasse reaksjon er universitetets høringsnotat til Justisdepartementet. I utgangspunktet sto ikke universitetet på departementets høringsliste som feil som departementet retopp ved å be UiT om et hørsnotat som skulle legges til de øvrige høringsinstansers innstillinger.

Ingen aktiv kamp

I dette høringsnotatet korrigeres enkelte «upresisheter» som hadde oppstått etter departementets møte med UiT. Blant annet ble det hevdet at UiT ikke har hofag i psykologi, noe som ikke er galt i og for seg, men så kan det til gjengjeld tilby embetsstudium, et studium som overgår hofaget i faglig kompetanse.

– Dette er ikke en sak som vi i

universitetsledelsen er emosjonelt engasjert i og vi har ikke aktivt kjempet for å få Politihøgskolen hit til Tromsø, men vi føler at det er rett og rimelig at vi burde bli hørt i en høringsrunde, sier Tove Bull.

Ledig tomt

Tove Bull presiserer at det eneste UiT har gjort er å svare på en forespørsel fra Fyhn-utvalget. Det ble bedt om at en eventuell Politihøgskole i Tromsø må legges på eller nært selve universitetsområdet, noe som ikke er umulig, i følge Tove Bull, siden der finnes en ledig tomt på området.

– Vi bør også bygge et idrettsanlegg for studentene, sier hun, et anlegg som politihøgskolen også kan dra nytte av. Samtidig vil det nye teoribygget som er under planlegging romme forelesningsaler og undervisningsrom som også politihøgskolen kan benytte seg av.

Rektor Tove Bull tror uniformerte studenter blir et interessant innslag i studentmiljøet

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

Rekruttering

Det viktigste argumentet for en politihøgskole i Tromsø synes Bull er rekrutteringen til de nordligste landsdeler.

– Slikt sett ville jo det ideelle vært å legge den til Finnmark, sier hun, men praktiske forhold vanskeliggjør dette. Tromsø politikammer er landsdelens største, noe som også er et viktig poeng i denne saken. Til dette svarer Høgskolen i Bodø at dette argumentet gjelder i større grad for dem. Bodø ligger midt i problemområdet, siden Landsdelsutvalget inkluderer også Nord-Trøndelag. Per-

31.12.95 var 63 stillinger enten ubesatte eller besatt av ufaglærte i de fire nordligste fylkene. 33 av disse befant seg i Nordland og Nord-Trøndelag. Videre i brevet hevdes det at Siviløkonomutdanninga i Bodø har sørget for god rekruttering av fagfolk til Finnmark.

Eksotisk

– Den kriminaliteten som man har i de nordligste fylkene er forskjellig fra den kriminalitet vi ser i hovedstaden. Med dette som bakgrunn er det svært viktig for landsdelen at vi får ei politiutdanning lagt hit, sier Tove Bull. Dette vil føre til ei styrking av politiutdanninga i Nor-

ge, siden den vel neppe er kultur- og samfunnsuavhengig, fortsetter hun.

– Ikke tror jeg dette vil berøre studentmiljøet i Tromsø på en merkbart måte heller, sier Tove Bull og smiler, tvert i mot tror jeg at uniformerte studenter vil bli et eksotisk innslag i studentmiljøet. Universitetsledelsen er fremdeles nøytral i dette spørsmålet, fortsetter hun, men samtidig ønskes Politihøgskolen velkommen i universitetsledelsens brev til Justisdepartementet.

Vern om bistanden

Den første del av bistandskonferansen gikk av stabelen i Nordlysplanetarieret og det jevnt over god oppslutning på alle foredragene og de fremmøtte fikk et beskjed.

– For å sikre bistandsbudsjettet mot erosjon, må interessegrupper i Nord-Norge mobilisere. Dette sa Gunnar Sørbø, medlem av bistandskomisjonen og foredragsholder på Bistandskonferansen.

Lise Swensen

Nordlysplanetarieret ble hele dagen fylt med mange og varierte foredrag. Det ble både forelest av forskere ved universitetet og av folk som sentralt arbeider med Nord-Norge problematikken. Dette er alle legger grunnlaget for arbeidet ved universitetet i Tromsø om

stortingsmelding 19, «En verden i endring».

Fase to

I mars vil fase 2 i bistandskonferansen starte, men Eggen sier at det avhenger av interessen hos forskerne og studentene.

– Vi håper å kunne arrangere kvelder hvor interesserte formelt

og uformelt kan drøfte stortingsmeldingen.

Disse treffene kommer sannsynligvis finne sted i Bodegaen i mars.

Stortingsmeldingen skal opp i stortinget etter påske, og før det må initiativtakerne viderefremde konferansens syn til utenrikskomiteen. Noe som de håper vil resultere i konkrete vedtak i stortinget.

Antropologer og økonomer

En av initiativtakerne Øyvind Eggen forteller til Utopia at det er først og fremst folk sosialantropologi og økonomi som fagfelt som har meldt sin interesse for prosjektet. Det er bare rundt 10 forskere og 20 studenter som blir med over i fase to.

– Det er egentlig forventet. Vi har forskere med nasjonal spisskompetanse, men ingen bredde her på universitetet.

Internasjonal uke

I forbindelse med den kommende Internasjonale uka, arrangerte SOS Rasisme Studentlaget og International Student Organisation (ISO) Informasjonsmøte tirsdag 13. februar for å presentere opplegget for andre aktuelle samarbeidsorganisasjoner, og få nye forslag og ideer fra disse.

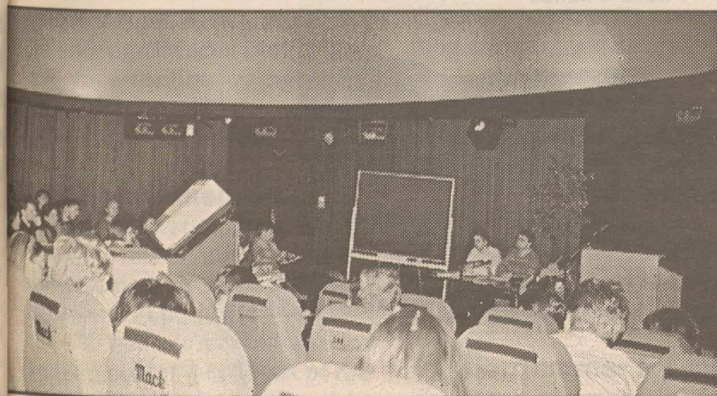
U Stine Eidissen Bya

Uka, som etter planen skal gå av stabelen 18.-22. mars, vil få mye spennende å by på. Blant forslagene som kom frem på møtet, kan vi nevne i fleng: Temadager, internasjonal kulturfest i Bodegaen, visning av film, dans, servering av eksotisk mat i kantina, internasjonalt seminar, m.m.

Hensikten med aktivitetene er å nå ut til studentene og skape

debatt. Vi skal bevisstgjøres og kanskje endre holdninger til andre nasjoners særpreg. Ved å se, høre og oppleve glimt av fremmede kulturer får studentene en bredere forståelse for verdien av et kulturelt mangfold.

For å klare å realisere disse målene, trenger arrangørene all den hjelp de kan få. På grunn av dårlig oppslutning på info-møtet, vil det holdes et nytt møte i uke 8. Alle interesserte oppfordres til å komme onsdag 21. februar på UB-kjelleren, kl. 16.15.

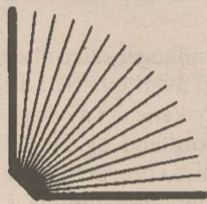
Bistandskonferansen på Nordlysplanetarieret

FOTO: JAN MARTIN BERG

Trenger du oppdatert datalitteratur?

Datakatalogen for 1996
har kommet

AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D E L

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 TROMSØ
tlf. 77 64 49 20, fax 77 64 49 19

Nord-Norges største bank

Sparebanken Nord-Norge er en
landsdelsbank - og arbeider for
vekst og velstand i landsdelen.
Vi er en viktig økonomisk
samarbeidspartner for hver en-
kelt kunde - både
næringsdrivende og private.

SPAREBANKEN
NORD & NORGE

S/M på MH

Pisk og håndjern som terapi

Det er en helt vanlig torsdag ettermiddag på UiTø. Store auditorium på MH er halvfullt, halvmørkt og pyntet med levende lys. Foran tilhørerne står en mann i bar overkropp bøyd over en stol. Han har tatoveringer på armene, er påsatt håndjern og klyper på brystvortene. Bak ham står en jente og pisker ham på ryggen.

U Rune Sævik

Men nei, det er nok ikke hjerteprofessoren som har kommet ut av skapet. Det er «skrå aften» på MH; Medisinerstudentenes seksualopplysning (MSO) og Norske Medisinerstudenters forening (NMF), arrangerer temakveld om S/M sex, kropp og kjærlighet.

Foredragsholder er Hans Petter Stueberg, en 41 år gammel billedkunstner fra Oslo. Han doserer over temaer som: Hva er egentlig sado-machocisme (S/M), og hvordan utøver man slike lyster? Stueberg er en varm og helhjertet tilhenger av S/M sex, og prøver med sitt foredrag å avmystifisere og forklare fenomenet for blivende helsepersonell.

Samleie er formering, altså natur, alt utover det er kultur og skiller oss fra dyrene, hevder dosen. I tillegg til kjærtegn har mennesket mulighet til å oppleve seksuell beruselse på andre måter. S/M kan virke terapeutisk, ja kanskje styrke immunforsvaret. Gå ut og forsk på dette medisinere! Hans Petter Stueberg er ivrig og hemningsløs i sitt språk og sin form, men det blir likevel ikke vulgært. Legespirene i salen finner tydeligvis det noe kontroversielle temaet spennende, og lattersalvene sitter løst.

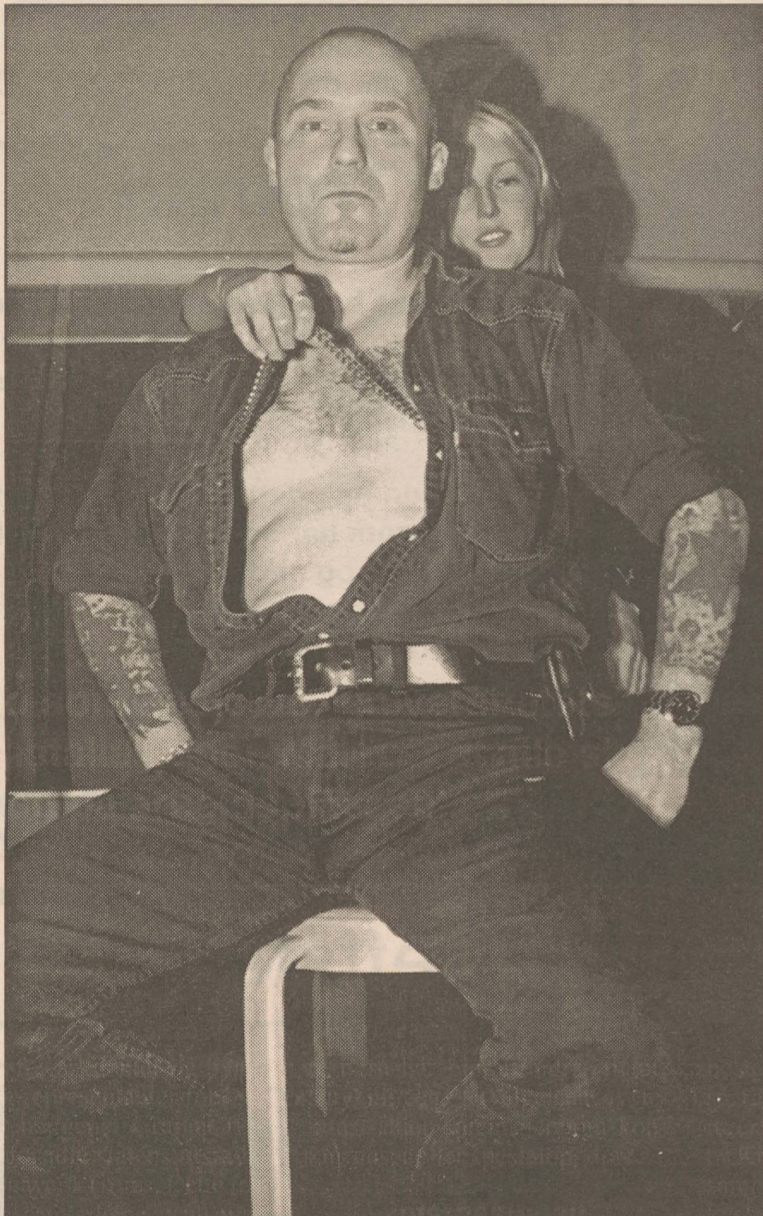
S/M er kunst

Stueberg forklarer hva sado-machocisme faktisk er for noe: Det er egentlig ganske uskyldig. Jeg tror de fleste mennesker over 20 har tenkt tanken på å bli bundet, for så gi seg helt hen – det tror jeg er helt normalt. Det leder ofte inn på eksperimentering med «bondage», dvs. å binde partneren sin for å kunne ha total kontroll over situasjonen. Derfra kan man bruke fantasien: erte litt, klype og pirre – det er bare fantasien som setter grensene. Forøvrig er S/M ofte bare forspillet – det tradisjonelle samleiet er vanligvis med. Bondage skaper tillit, fordi man tvinges til å stole helt på sin partner. Sex blir mer enn bare samleie; man får lengre forspill, man snakker mer sammen og så videre. Det kan være yoga-meditasjon og kunst. Den som binder er kunstneren, og den bundne er kunsten.

Gutta er mer visuelle

Billedkunstneren Hans Petter Stueberg mener at S/M er visuelt vakkert, og kaster også inn noen argumenter i pornodebatten:

– Vi gutta er mer visuelle enn jentene, som er mer fiksert på dialog og handlinger i forbindelse med sex. Gutta må komme mer på banen, og få aksept for at vi ikke

Hans Petter Stueberg (41) doserte over temaet S/M for medisinerstudentenes "Skrå aften".

FOTO: GEIR KASTMO

nødvendigvis er sjåvinister – selv om vi ganske enkelt liker å se på kvinnen. Porno i kombinasjon med onani, er sunt for å holde seksualiteten vedlike, mener Stueberg, som bedyrer at han har et positivt kvinnesyn. Han ser opp til kvinnen, fordi hun er mer ettertenksom enn mannen, men understreker også viktigheten av at menn ikke undertrykker med porno.

S/M er kvinnefrigjørende

Bisarr sex er kvinnefrigjørende, postulerer Hans Petter Stueberg. Gjennom bondage får man mer dialog inn i sexlivet, og man må forholde seg til tanken. Vi må balansere på grensen; hvor langt kan vi egentlig gå, og fortsatt ha det godt med hverandre. Fordi det blir mer tanker, og mer dialog, liker mange jenter S/M. Det kan være en voldsom ånd-opplevelse for kvinnen å få binde typen sin, for så å styre initiativet i sexlivet.

Fordommer for fall

Stueberg har lang erfaring fra S/M miljøet i Norge, og er med i utøvernes egen landsforening: SMIL.

Tidligere ble S/M sett på som usunt avvik, men han har inntrykk av at aksepten i samfunnet øker. Skepsisen som råder, skyldes liten kjennskap og fordommer. Hans subjektive erfaringsgrunnlag tilsier at få i S/M-miljøet går over streken, og begår overgrep mot partneren sin. Dop er visstnok heller ikke svært utbredt.

Forøvrig tror han bevisste S/Mere har minst like mye «vanlig sex» som alle andre. Utforskningen av S/M er en tosidig sak, som er fint for et forhold, tror han.

Mange spørrelystne

Høydepunktet i foredraget, sett fra salen, er nok når foreleseren demonstrerer redskaper og utførelse i praksis. Lettere sjokkerte, kan studentene rette ut bakoversveisen og stille spørsmål til slutt – og mange spør.

Her er det mange myter som skal avkreftes og bekreftes: «Nja, pekestokken må man være forsiktig med, den kan nok bli et litt voldsomt redskap. Nei, jeg har enda til gode å få orgasme bare ved å være bundet, men det må jo

– Den som binder er kunstneren, og den bundne er kunsten.

FOTO: GEIR KASTMO

Utstyret er viktig i S/M

FOTO: RUNE SÆVIK

være det ultimate.»

Så er alle fornøyde, og foredraget er over. Hans Petter Stueberg har fått markedsført seg selv, sin kunst, sine meninger og sine lyster. Fremtidens helsepersonell har fått utvidet sin horisont, mistet noen fordommer, og kanskje til

og med lært noe. Vi vandrer alle hjem til vårt privatliv, og minnes foreleserens sluttord: Sado-machocisme – da trenger man nesten ikke gå på teater – det er kroppen på sitt vakreste.

"Erfaring er evnen til å kjenne igjen en feiltagelse neste gang en gjør den"
Få en god erfaring med en gang.
Besøk oss.

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg en emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokhandlere.

Libris-kjeden gir ut eget bokmagasin som er gratis. Du kan låne bøker hos

Libris*Biblotek

Vi er "On line" med norske forlag.

Alle pensumbøkene til Helsefaghøgskolene og de andre Høgskolene.

Centrum * Libris

Bok og Papirhandelen i Sjøgata

OBS!

Telefonnr.: 77 68 35 40
Telefaxnr.: 77 68 53 01

Cuisine Orientale
RESTAURANTHUSET

Vi serverer et stort utvalg av kinesiske retter, derav også orientalske og internasjonale.

Har du lyst til å kose deg? Kom å spis hos oss! Vi kan også komme med mat til deg med 5% rabatt pluss transport. Hvis du kan komme å hente maten selv, får du 15% rabatt.

叙東懷

For store bestillinger, ring og be om spesialtilbud
Vi kan ordne selskap til 40 personer

Man - Tors: 15.00 - 24.00

Fre - Lør: 13.00 - 24.00

Søndag og helligdager: 13.00 - 23.00

Telefon 77 65 65 55

Telefaks 77 65 88 68

Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Du ringer og vi bringer

Bo i Tromsø

Den kan ikke benektes at boligmarkedet i Tromsø er et av landets mest problematiske. Utopia har en pågående artikkelserie, som har det formål å belyse boligsituasjonen for studenter i Tromsø.

I den anledning er vi svært interessert å komme i kontakt med studenter som har opplevelser fra boligmarkedet i Tromsø – både positive og negative.

Ta kontakt med Utopia

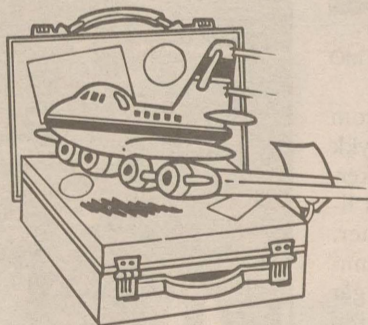
Tlf: 77 64 42 83

Faks: 77 64 51 99

eller stikk innom vårt kontor i UB-kjelleren (Glassburet).

Reis trygt med
turoperatører
tilsluttet

Vi har komplette opplegg for feriereiser med buss, og lang erfaring.

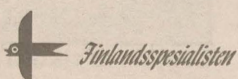

Hva med nyttårsfeiring i Rovaniemi, eller vinterferien i LEVI ?

I år har vi klasseturer til:

•Vaasa •Stockholm •København •Levi

For informasjon og påmelding:

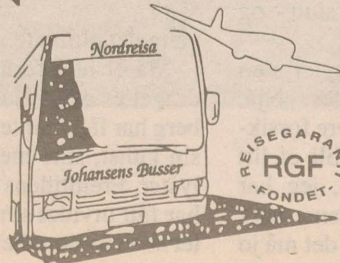

Johansens Busser

Telefon: 777 67 888

777 66 888

Telefax: 777 67 810

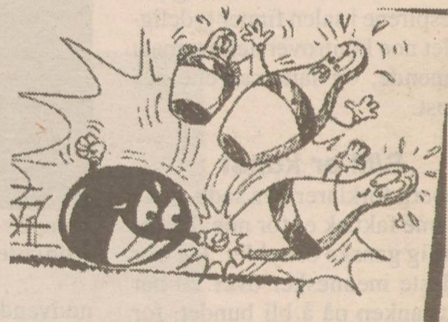
Treffstedet

Åpningstider:

Mand-torsd 10-24

Fred-lørd 10-02

Søndag 13-23

Telefon 77 61 97 70

**Velkommen til
Bowling & Squash
PÅ STAKKEVOLLVEIEN 49/51**

Bowling: Kun kr. 13 per serie før 17 alle hverdager

Squash: Kun kr. 30 per ½ time per bane før 16 alle hverdager

Kr. 40 per ½ time 16-18 og 22-24 alle hverdager og hele lørdag og søndag

Husk studentpriser hverdager fra 10-18 og 22-24 og hele lørdag og søndag

BILJARD - FLIPPER - AIR-HOCKEY

Student tar taxi:

Tromsbuss får regningen

Studenten Anni Skipstein opplevde å bli stående igjen på buss-holdeplassen. Dette som en konsekvens av at bussen ikke hadde kapasitet til å ta henne med. Kraftig irritert tok hun taxi hjem. Nå får Tromsbuss regningen.

UJørgen Flint

Anni Skipstein er daglig bruker av Tromsbuss sitt tilbud. Hun tar hver dag buss fra sitt hjem på Storskogåsen studenthjem til universitetet og tilbake igjen. Dette var det også meningen hun skulle gjøre denne dagen. I stedet ble hun stående igjen på busstoppet utenfor Hovedgården etter at bussen ikke hadde kapasitet til å ta henne med. – Jeg ble kraftig irritert. Det var over to timer til neste buss som kjører over Storskogåsen kom og vi var omkring 15 studenter som ble stående igjen denne ettermiddagen.

Klagebrev

Etter å ha blitt stående på buss-holdeplassen gikk Anni Skipstein sporenstreks inn og ringte til Tromsbuss. – De fortalte meg at når de satte opp to busser på den

– Jeg har kjøpt busskort og vil reise når jeg vil, sier Anni Skipstein.

FOTO: JØRGEN FLINT

ne ruten så brukte de sjåfører på overtid.

Hun er imidlertid ikke nådig i sin videre kritikk av Tromsbuss. – Jeg har skrevet et klagebrev til dem

hvor jeg legger ved taxiregningen på 54 kroner. Disse pengene skal jeg ha igjen. Det er ikke jeg som skal bli skadelidende for at Tromsbuss ikke kan levere meg den va-

ren de plikter. Jeg har kjøpt busskort og forlanger å få reise når jeg vil, avslutter en tydelig irritert Anni Skipstein.

Får refundert pengene

Etter det Utopia kjenner til vil Anni Skipstein få igjen pengene for sitt taxiutlegg. – Jeg kan selvfølgelig ikke si noe sikkert før jeg får saken på bordet. Slik som saken blir skissert her ser det ut til at det er vi som har gjort en feil og at pengene for taxi regningen vil bli refundert, sier Kjell Moe, direktør i Tromsbuss, som i høyeste grad beklager det inntruffne.

Skjer ofte

Moe forklarer videre at refundering av taxiregning er noe som forekommer til stadighet og at det slett ikke er noe uvanlig for dem at de gjør slikt. – Vi gjør det i tilfeller der det er det er opplagt at det er vi som har gjort en feil, men vurderer hvert enkelt tilfelle for seg. Studenter er imidlertid en veldig problematisk masse å forholde seg til transportmessig. Vi vet aldri når de skal hjem eller hvor mange de er. Derfor kan slike ting dessverre skje, sier Moe, som forklarer at de prøver å sette opp ekstrabusser når den ordinære blir full. I den grad de har kapasitet til dette. Noen fullstendig løsning på problemet kan han imidlertid ikke love.

Banktilbud for studenter

Studenter betraktes ikke alltid som attraktive kunder i næringslivet. Hvor velkommen er vi foreksempel som bankkunder? Utopia har fått flere henvendelser fra studenter som har blitt nektet å opprette bankkonto, og har derfor tatt en telefonrunde til Tromsøs mest aktuelle banker.

U Stine Eidissen Bya, Marit Helene Stensen og Rune Sævik

«Gjennomsnittsstudenten» vi tok utgangspunkt i har ikke fast inntekt eller tidligere kundeforhold i banken.

Alderen er satt til 20 år og brukeren ønsker seg en konto hvor man disponerer kort man kan bruke som både betaling og uttak i minibank.

KREDITKASSEN

Gebyrer: Her har de et spesielt studenttilbud med halv pris på alle gebyrer. Uttak: 1,50 kroner. Betaling med kort: 1,50 kr. Årsavgiften :50 kr.

Tid før du får kort: 4-5 dager
Rente: 2%

DEN NORSKE BANK

Gebyrer: Ingen i bankens åpningstid. Uttak utenom bankens åpningstid: 5 kroner. Betaling med kort utenom bankens åpningstid : 5 kroner. Årsavgift :50 kroner. Tid før du får brukkort: Ca. 3 måneder. Rente: 1%, med mulighet for gebyrfri overføring til rentefond med 4,7% rente. Begrensning på uttak: 5000 kroner hver 4 dag.

SPAREBANKEN NORD NORGE

Gebyr. Ikke gebyrer i egne minibanker. Betaling med kort: 2 kroner. Årsavgift : 125 kroner. Tid før du får brukkort: ca. 3 mnd. Uttaksbegrensning: 3500 kroner hver 7 dag.

POSTEN

Gebyr: Ingen i bankens åpningstider. Uttak utenom åpningstid: 3 kroner. Betaling med kort: 2 kroner. Tid før du får brukkort: 14 dager. Rente: 1% Dessuten: Mulighet for opprettelse av gireringskonto, hvor du betaler kroner 3.50 i gebyr pr. giro, mot ellers kroner 16 (!).

FOKUS

Gebyr: Ingen i bankens åpningstider.

Betaling med kort: Ingen gebyr.

Årsavgift: 150 kroner. Tid før du får brukkort: 1-2 uker (har du ikke hatt minibankkort før, må du vente noen måneder). Rente: 1% , er du under 26 år kan du få ungdomskonto med 2.5% rente

SPAREBANKEN NOR

Gebyr: Ingen i bankens åpningstider. Uttak utenom åpningstid: 4 kroner. Årsavgift: 250 kroner. Rente: 1%

Sparebanken Nord-Norge har blitt omtalt i Nordlys fordi den nekter militære på Bardufoss å opprette konto. Det samme skjedde med en student i Tromsø, som også ble temmelig uforskammet behandlet.

Den noe kjølige holdningen bekreftes når Utopia utgir seg

som privatperson, men denne gangen blir man ikke nektet å opprette konto. En kilde i banken omtaler disse episodene som «pinlig», men tror ikke de er representative. Sparebanken Nord-Norge planlegger å lansere et tilbud for studenter i løpet av neste måned, og leder for innskuddsteamet, Jorunn Nyheim, sier banken ønsker å være en livsløpsbank. Man ønsker å etablere kundeforhold som varer hele livet.

For de som ønsker mer detaljer om dette tilbudet, henviser vi til bankens kommende markedsføringskampanje.

Vi vil ikke utrope noen vinner i denne testen. Våre lesere får selv vurdere hva de vil prioritere som viktig når de skal opprette konto. Ingen av bankene later lenger til å ha noen offisiell holdning om at «studenter ikke er ønsket», men dersom våre lesere opplever slike ting bør de absolutt tipse Utopia!

Arthur Arntzen, et positivt eksempel på samarbeid mellom lokale ikke-akademiske ressurskrefter og universitetet. I fjor ble han ansatt som fliolog ved UiTø.

Flirosofering med Flirosofen

U Hilde Mjøs og Silje Solheim

For tiden "bor" Arthur Arntzen på Kulturhuset og øver døgnet rundt på sin neste oppsetning; "Den fordømte nordlendingen". Likevel tar han seg tid til et intervju med Utropia. Iført tøfler møter han oss på Teaterkaféen mellom to sett øvinger. Vi fikk anledning til å flirosofere med Flirosofen.

Debut

Oppmerksomheten omkring ansettelsen av Arntzen vakte større oppsikt enn både Universitetsstyret og han selv hadde trodd. Ideen var å bruke Arntzen ved spesielle anledninger, men plutselig stod oppdragene i kø. Som universitetsansatt skulle han åpne Festspillene i Harstad, for så å holde sin debutforelesning på Næringslivskonferansen ved UiTø.

– Og der va jo ho Gro tellstede, sier Arntzen. Nordnorsk humor ble nå knyttet til en rekke ulike områder.

40 års erfaring

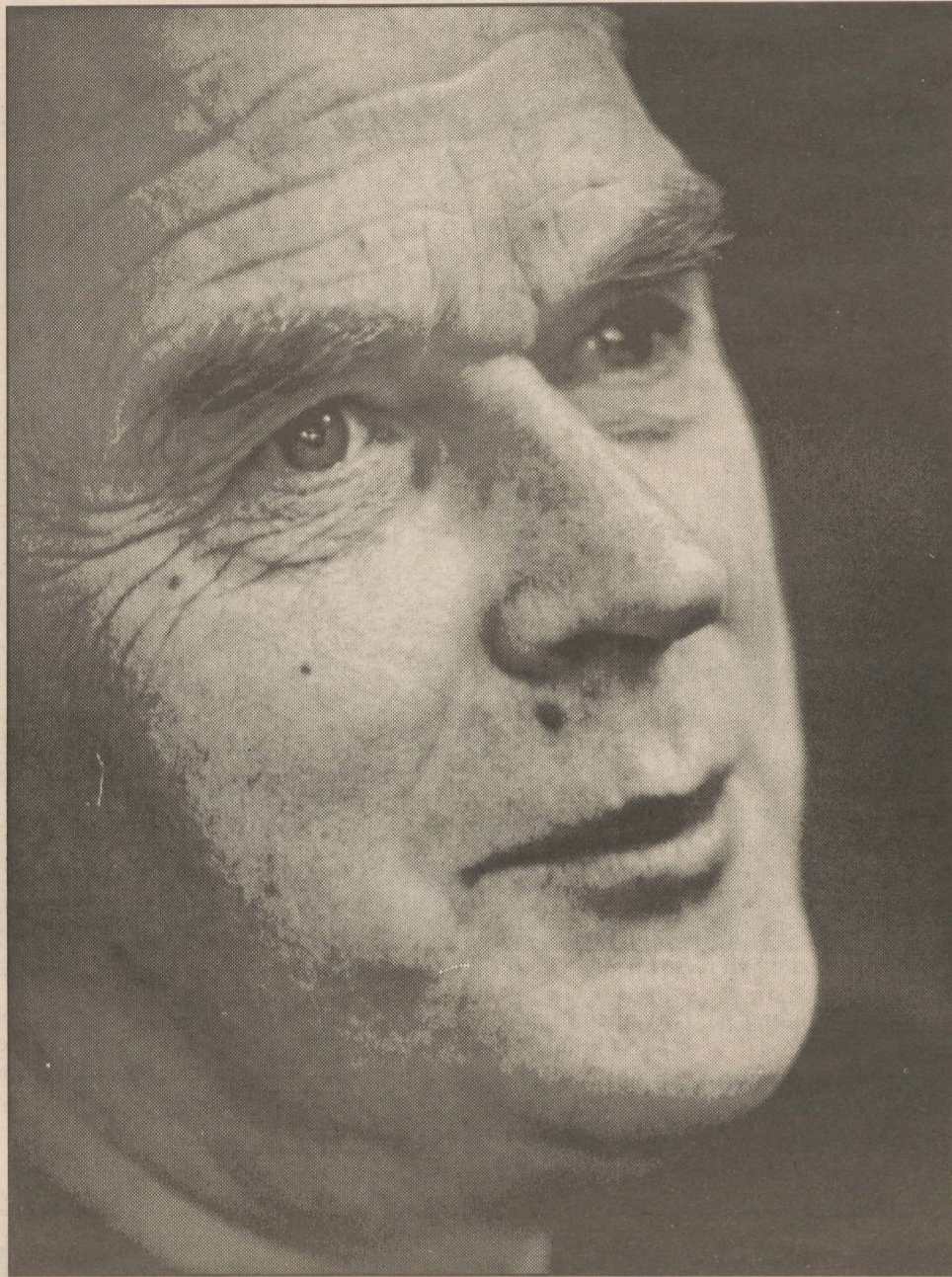
Som journalist, forfatter og ikke minst som Oluf har Arntzen samlet en rekke erfaringer knyttet til nordnorsk humor og lynne. Arntzen forteller at Oluf har hatt en viktig rolle i dette arbeidet.

– Han Oluf har åpna en række døre før mæ.

Gjennom han har Arntzen kommet i kontakt med mennesker som han som journalist ikke ville kommet like nært innpå. Enorme kunnskaper om nordnorsk humor både fra kystmiljøet og landsbygda har kommet fram gjennom Oluf. Alle disse erfaringene skal Arntzen nå formidle til folk, ikke bare via Oluf, men som flirosof. Studerer du nordisk eller har tenkt å ta forfatterstudiet, har du nok noen spennende forelesninger i vente.

Humoria

Som UiTø-ansatt representerte Arntzen universitetet på en stor nordisk humorkongress i Sverige for ikke lenge siden. Han kunne fortelle at svenskene og danskene var kommet mye lenger i forskning på hu-

– Humor e den bæste formen før kommunikasjon.

FOTO: MORGAN LINDSTRØM (NORDLYS)

mor enn oss. Arntzen berømmer at så mange ulike fagområder var representert på konferansen. Han siterer en dansk psykologs spørsmål: "Er skadefryd humor?" og Arntzen svarer: "Ja, vess det går utover maktmenneska (som har gjort seg fortjent)".

Arntzen er opptatt av å få fram kvinnehumoren.

– Nordnorsk humor e vældi mannsdominert, sier han. I kystmiljøet hadde mannfolkene et felleskap gjennom fiske. Kvinnene var mer bunnet til hjemmet, som ofte

lå langt fra nærmeste nabo. Arntzen er overbevist om at det var mye humor blant kvinnene også:

– Det må det jo ha vært før kosen skudam ellers holde humøre oppe i en ofte svært så tøff kværdag?

Arntzen har aldri hørt om en kvinnelig storlyger. Gjennom intervjuer har han lært at selvironien var den "typiske" kvinnehumoren. "Tænk æ mett jån", var en vanlig kommentar. Det var kanskje bedre å fortelle om sine tabber selv enn at andre skulle trekke dem fram. Arntzen mener at kvinnehumoren er like usynlig som kvinnene er i den nordnorske historien.

Tro

Arntzen er opptatt av tro og trekker i den forbindelse paralleller til læstadianismen. Læstadianerne utgjør jo en stor del av den nordnorske befolkningen, selvfølgelig har de hatt en innvirkning på den nordnorske humoren.

– Vi hører så ofte om fundamentalister innenfor religiøse miljøer, men religiøse mennesker e som folk flæst, sier Arntzen.

– Sjøl om norlæningen bruke stærke ord, så har han en dyp og inderli gudstro, fortsetter han. Det er ingen tvil om at humor, bannskap og tro har en sammenheng i den nordnorske kulturen. Og Arntzen takker nok ikke nei til å holde en forelesning om dette på for eksempel religionsvitenskap.

Kommunikasjon

– Humor e den bæste formen før kommunikasjon, sier Arntzen. Han trekker paralleller til åpen dag på medisiner hvor han foreleste om humor og helse, snakker om hvor viktig det er å "myke opp" ulike situasjoner med latter og videre ha kjennskap til dem man snakker med. Humor må stå som et bindeledd mellom sakalte autoritetspersoner og vanlige folk.

– Jo mer man kjenne tell dæm man snakke me, jo større kunnskap førmidles, avslutter Arntzen idet han tusler inn til "Den fordømte nordlendingen".

Endelig papirinnsamling ved UiTø

Etter mange papirmøller og tungrodd byråkrati har endelig innlevering av papir for resirkulering kommet igang ved Universitetet i Tromsø.

U Pernille Ødegaard

Nå kan du se etter en brun eske med grønn skrift og miljømerke å kaste alle ubrukbare notater og uviktige stensiler i, isteden for søppelkassa du bruker å kaste det i. Det er jammen på tide for vi har gått med dårlig samvittighet altfor lenge nå. Det skal stå en slik eske

på hver lesesal og kontor over hele universitetsområdet. Men det er bare reint papir som skal oppi disse eskene, små biter med plast som for eksempel konvolutter med plastomme kan ødelegge returpapiret. Hver enkelt har ansvaret for at esken blir tømt i de større beholderene som er stasjonert rundt omkring. Esken bør tømmes en gang i måneden ellers kan papiret

Papirinnsamling blir nå innført også ved UiTø

FOTO: ASGEIR JOHANSEN

bli for gammelt og det blir vanskelig å vaske av sverta. Renholdspersonalet har jobben videre med å tømme beholderene i containere som blir levert til kommunen. Universitetet vil spare mange penger på dette fordi det er billigere å levere papir til innsamling enn å dumpe det på dynga.

Den som dro igang hele prosjektet heter Sveinung Sørbye og har vært med på hele prosessen

en gang før. Han har tidligere studert ved NTH der han fikk igang papir resirkulering med stor suksess, dessuten tok det bare ett år. Her i Tromsø har det vært litt mer tungrodd. Sveinung har siden våren 94 arbeidet med å få

innført resirkulering av papir og først nå har det kommet igang. Universitetet i Tromsø er sist ute blant universitetene i Norge to år etter de andre og to år etter at Sveinung først startet med prosjektet. Sveinung har også fikset opp en tungrodd ordning på papp sortering, han fikk lagt til rette alt for en papp presse slik at mye unødvendig arbeidstid bli spart. Men omtrent 80% av alt avfall fra

universitetet består av papir. Norsk Gjenvinning har beregnet at hver kontoarbeids plass produserer 80 kg papiravfall i året. Tilsammen har universitetene 15.000 ansatte og over 70.000 studenter og dette betyr at miljøet spares for flere tusen tonn papiravfall hvert år. Universitetet i Tromsø har flere prosjekter på gang når det gjelder resirkulering. Det har akkurat kommet igang et komposteringsforsøk mellom Planterforsk og Tromsø Kommune der Universitetet deltar med produksjonsavfall fra Administrasjonsbygningen og MH-bygget. Matrestene må sorteres og det betyr at du som student må tenke over hva du kaster når du spiser i kantina. Men det er mer som kan resirkuleres; glass, plast, metaller, trevirke, tekstiler, drikkevarekartonger og fiberpapp. I løpet av året kommer det forhåpentligvis igang sortering av de avfallsstoffene som forekommer i størst mengder.

Unga er Tibets håp, og en enorm innsats gjøres for at de ikke skal glemme sin kultur.

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

Tibet - det glemte landet på verdens tak

Siden 7. oktober 1950 har Tibet vært en provins i Folkerepublikken Kina. I dag har Kina en okkupasjonshær på 30.000 mann i provinsen for å opprettholde lov og orden og har siden okkupasjonen slått ned ni motstandsbevegelser og 44 opprør.

Åsgeir Johansen

Kinas overherredømme i Tibet har ført til en dramatisk endring i den tibetanske kultur. Som en kommunistisk stat forbød Kina tibetanerne å utøve sin egen religion, den tibetanske buddhisme, men ikke bare religionen har blitt berørt av kinesernes kulturelle påvirkninger i Tibet. Det kulturelle folkemord som har foregått i Tibet finner sitt symbol i de utallige ruiner av klostre, templer og historiske bygninger. Tusenårsgamle skrifter har blitt brent, relikvier skjendet og arrestasjoner av religiøse lærere og intelligenter er hverdagskost. Ganske nylig ble reinkarnasjonen av Panthen Lama, den politisk mektigste etter Dalai Lama, ført til Kina. Vestlig media rapporterte for en tid siden at den lille gutten hadde blitt overrakt en splitter ny Mercedes.

Et kinesisk Tibet?

Også næringslivet i provinsen har vært utsatt da de fleste butikker har skiftet eiere fra tibetanere til kinesiske nybyggere. Disse har blitt importert fra Kina i et forsøk på å gjøre Tibet helt og holdent kinesisk, en strategi som engelskmennene brukte i Nord-Irland da de importerte skotter med det mål

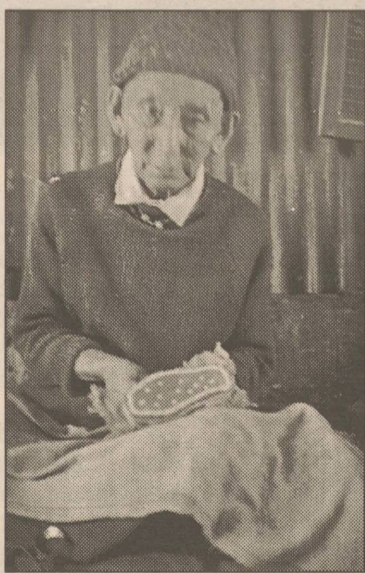
for øye å gjøre Nord-Irland protestantisk.

Salg av sjelen

Tibet er et land med mange kulturskatter, men beklageligvis forekommer det oftere og oftere at tibetanere selger bort disse for å overleve. I et brev i «The New York Times» beskrives dette som at tibetanerne selger sin egen sjel. Disse eldgamle, hellige gjenstandene smugles ut av landet sammen med den fremdeles store strømmen av flyktninger som finner veien til India, Nepal, Sikkim og Bhutan. Det siste stedet er særlig godt egnet til å finne rike, vestlige kjøpere. Også kunstnerleder stor skade under det kinesiske åket. Den sosialrealistiske kunst som man kjenner fra Stalin-tida i Sovjetunionen har funnet vei inn i Tibets religiøse kunst, de såkalte «thangkas.» Det mest berømte eksemplet forestiller en general i Den røde armé som foreleser for den tibetanske Geda Lama, som har blitt karakterisert som en «værhane.»

Lobotomisering

Det tibetanske språket har blitt utvannet i det kineserne søker å gjøre språket mer likt kinesisk. Dette skjer ved at de trener opplesere både på radio og tv i å

uttale tibetansk i følge kinesisk fonologi. Dette er en praksis som gjør til og med tibetanernes eget språk uforståelig for dem, siden tibetansk har, i motsetning til kinesisk, tonal og vokal harmoni. Det er denne mangelen som kjennetegner kinesisk med sitt stakkato lydbilde. Denne praksisen tar fra tibetanerne den grunnleggende rett til å snakke sitt eget språk, og er en del av en kampanje som tar sikte på å «lobotomisere kulturen ved å frarøve den enhver egentlig tradisjon og genuin spontanitet,» som Jamyang Norbu, en fremstående tibetansk forfatter og vitenskapsmann, sier det.

«Splendid China»

Stikk i strid med Kinas påstander om at Tibet alltid har vært en del av Kina, støtter undersøkelser fra flere hold og historiske fakta opp om tibetanernes frihetskrav. Blant

De eldre arbeid ved flyktningesentret i Darjeeling selges for å skaffe midler til frihetskampen.

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

annet er det blitt funnet at rent fysiologisk og språkmessig tilhører tibetanerne en helt annen folkegruppe enn Han-kineserne. Kineserne selv betraktet tibetanerne som et fremmed folkeslag i over to tusen år, fram til 1950. Dette søker kineserne å omgå i det de viser Kinas kulturelle mangfold i en temapark i Florida kalt «Splendid China». Temaparken viser et idyllisk glansbilde som ikke stemmer overens med virkeligheten og «Den internasjonale kampanjen for Tibet» har forlangt å få fjernet alle utstillinger fra det organisasjonen kaller en omskriving og hvitvasking av tibetansk historie.

Tibets fyrtårn

Dalai Lama, Tibets åndelige og politiske leder, greide å flykte fra landet i 1959. Han kom da til India hvor han har oppholdt seg det meste av tiden. Dalai Lama og hans medarbeidere har opprettet en regjering i eksil for sitt elskede hjemland. Han har blitt omtalt som Tibets håp og fyrtårn, og er anerkjent og respektert over hele verden for sin kamp for et fritt Tibet. I 1989 ble han belønnet med Nobels fredspris, men det er da bare en av de mange institusjoner som har hedret ham med priser og anerkjennelser: Også Mongolia, Filippinene, USA og mange andre står på listen over land som har hedret Dalai Lama.

Jusstudentene støtter Tibets frihetskamp

Årets humanitæraksjon i regi av jusstudentene ved universitetene i Bergen, Oslo og Tromsø har som mål å samle inn penger til etablering og drift av en radiostasjon som skal sende usensurerte nyheter til befolkningen i Tibet.

Åsgeir Johansen

Fra Juristforeningen opplyses det at prosjektet er valgt i håp om at det vil fokusere på undertrykkelse av ytringsfriheten i Tibet, en av de mange menneskerettighetene som har blitt brutt siden den kinesiske okkupasjonen begynte i 1950.

Økt oppmerksomhet

Juristforeningen håper at prosjektet vil bidra til at jusstudenter, andre studenter og ferdig utdannede jurister vil få øynene opp angående situasjonen i Tibet.

Prosjektet som støttes av Dalai Lama personlig er blitt mottatt med glede i tibetanske miljøer. For den som ikke vet det ligger Tibet midt i Asia, og blir ofte referert til som «verdens tak», sammen med Nepal og Bhutan.

Det dekker et område på størrelse med en fjerdedel av USA og ligger gjennomsnittlig på 12.000 fots høyde.

Andre prosjekt

Tibet-prosjektet var ikke det eneste som jusstudentene hadde å velge blant. De andre prosjektene valget sto i mellom var Øst-Timor, Guatemala, Kurdistan, Paraguay og Armenia. Valget skjedde ved at hver jusstudent ved de tre lærestanstene, stemte på den saken de brant mest for. De tre styrene bestemte seg for å legge ut forskjellige prosjekter til avstemningen.

Her i Tromsø ble prosjektene i Øst-Timor og Guatemala ansett som best egnede, mens de øvrige styrene prioriterte litt forskjellig.

Etter avstemningen viste det seg at Øst-Timor-prosjektet hadde vunnet en klar seier, men p.g.a. administrative problemer gikk man bort i fra denne avgjørelsen. Tibet-prosjektet ble da valgt i stedet ved et styrevedtak i Oslo, Bergen og Tromsø.

Oppslutning

Juristforeningen oppfordrer alle jusstudenter til å delta i forberedelse og utførelse av Humanitæraksjonen 1996, og skulle det være behov for ytterligere informasjon kan man ta kontakt med Juristforeningen.

På sporet av noen flekker steinbit

Å ta hovedfagsoppgave på flekksteinbit på Havbruksstasjonen i Kårvika, er en livsstil ifølge idealisten Anka Monsås. Livsnært óg, visstnok. Noe er det i hvert fall som får to sjarmerende jenter sørfra til å ofre seg for optimaliseringen av «hjemmeproduisering» av *havets grå panter*.

Steinbitene her er omkring halvannet år gamle.

Mulig at Anka Monsås(32) og Ingrid Lundamo(23) er en framtidretta verdiskapning bevisst, såvel som at en «dragning mot havet» kan ha gjort sitt. Fasen nå er avgjørende for forskning på flekksteinbit som oppdrettsfisk, og interessen omkring den har tatt av det siste året. Men det var stein-

bitens fotogene egenskaper som kom en ISV-gjennomsyra Utopia redaksjon for øre, og undertegnede ble utskremt til å humpe avgårde med NFH-bussen til Kårvika som går etter ruta: tidsnok er et par minutter før og jæ..ig tidlig om morgenen.

Busstur

På den 35-minutters bussturen til Havbruksstasjonen på Ringvassøy skulle det vise seg at vi måtte gjennom en tunnel hvor de tok bompenger. - Hvem er det som ikke har klippekort og må gå gjennom tunnelen i dag?, mente sjåføren. - Du kan la han journalisten få ett klipp av meg!, svarer en snill og potensiell linselus. - Jeg har da aldri sett at dem har kommet inn i bussen for å telle, repliseres det med en oppvikkende latter. Tonen er lett og uhøytidelig, men dagen skal ofres for en næring hvor forskning er vitalt på tampen av århundret; en næring noen optimister hevder er tronarvingen til ølja (: si det til Sigbjørn Johnsen!). - Jeg vil ikke ha det på meg at jeg ikke kan telle!, og siste flir i den saken er humret.

Hardføre

I disse dager fødes det ca 25 000 Flekksteinbit ifølge steinbitjordmor Tove Karita Hansen (36). Tove er cand.scient i marine biologi og ansatt av NFH (Norges Fiskerihøgskole) og Akvaplan. Disse to er hovedaktørene og verdenspionerer i forsøk med steinbit, og har lyktes med stryking og klekking av yngel i oppdrett. - «Forhåpentligvis blir det 20 000 yngler igjen, i motsetning

til de 700 vi har fra i fjor. En av fordelene med steinbityngelen kontra laks er at de kan begynne direkte på tørrfor. De er rett og slett mer hardføre og har liten dødelighet», opplyser en engasjert Anka.

Kalde fakta

Av andre kalde fakta får Utopia opplyst at flekksteinbiten er sannsynligvis forbeholdt nordnorske forhold. Det kan bli som en omvendt utfordring for oppdrettsnæringa at det er for varmt for steinbitene, som får problemer med temperaturer over 10 røde. Kommersiell drift har forhåpentligvis forlatt drømmestadiet ved årtusenskiftet, hvis bare noen tør mate mølla med midler. Dessuten må det banes bedre vei på markedsføringssida. Men med mulige kilopriser på steinbitfilét i Tyskland til 130-150 kr, og en målsetning om å klare å fete den opp til 5 kg i løpet av 2-3 år, hersker en urokkelig tru blant de tre unge damer på at det er liv laga for «Flekkisen». Apropos det, fisker en jo halvparten med bruk og halvparten med trua.

Oppgavene

Anka begynte med Steinbiten i 94 og regner med å sette punktum for sin cand.scient oppgave på ressursbiologi i oktober 96, etter å ha lagt grunnlaget for sitt studium med Akvakultur linje i Sogndal. I framtiden ønsker hun å fortsette satsningen på Steinbitoppdrett. Hun kan fortelle at det ikke er busstidene til Kårvika som bestemmer at arbeidstiden skal være fra 9 til 15. - Daglig

Far sjøl. I framtida vil kanskje hans livgivende kyss!"

matpakkekosthold, sovepose og internattilværelse på stasjonens lesesal gjorde sitt til at jeg flytta ut til Kårvika. Dertil ler Anka at miljøet på stasjonen er åpent og jovialt, ikke noe hierarki. Forøvrig fikk undertegnede roet kaffemanen i seg med rikelig, vel-smakende og ikke minst gratis stimuli.

Mange timer

Nå står Havbruksstudent Ingrid på terskelen til å overta stafettspinnen. Konkret skal hun ta for seg 3 forskjellige parametre med temperatur, og 3 lysregimer i forskjellige lengdestrømsrenner. Etter mange timer med merking av hver enkel av de håpfulle, ditto

Ingrid ser til at yngelen veks og trives.

sperm

Klassebilde? - Eller er steinbitene en fan av Andy Warhol som sa at alle vil bli verdensberømt i 15 min i framtida. FOTO: ANKA MONSÅS

Anka viser stolt fram en av de håpefulle.

ALLE FOTO: JOSTEIN RØRTVEIT

PERSONALIA

Navn: Anarhichadidae.

"Flekkis", blant venner (?).

Alder: Gyteklar.

Vekt: Gryteklar. Kan kanskje fete seg opp til 5 kg på 2-3 år.

Barn: 25 000 på det siste året.

Bopel: Sjøvannskar (3,2° C) eller Brudesuiten.

Yrke: Stamfar. (Blir kanskje arbeidsledig på grunn av spermbank.)

Pris: 130-150 kroner per kilo.

Særtrekk: Kolossalt sterke tenner. Personlighet som en *ufisk*. Imøtekommende og uredd.

Andre bruksområder: Skinnen egner seg ypperlig til å lage lommebok, vest eller tapet av (i baren på ei av de nye hurtigtutene).

en spermbank. "Men gi meg et

timer med montering av utstyr, forberedning, daglig ettersyn og en papirstu-
ret-neppe-hva skal resultatene festes
et utpå høsten, hvis alt går etter pla-

Teori i praksis?

studenter vil hevde det er sært å gjø-
hovedfagsoppgave som innebærer
stor grad av praktisk arbeide. Jentene
er med at man står bedre rustet gjen-
problemkonfrontering, og påpeker at
ste har innslag av praktisk rettet ar-
sine hovedfagsoppgaver. Man lærer
ære altnuligmennesker i denne bran-

sjen. At teori ikke alltid er i samsvar med
praksis er et yndet diskusjonstema i flere
fora enn ved universitetet.

Bare de tapre får de fagre

Heller er det få fiskearter forunt å kunne
påberope seg flekksteinbitens personlig-
het. I motsetning til laksen som er redd, er
Flekkisen imøtekommende. Anka og In-
grid vil ikke gi seg på at den er vakker.
Derimot har jeg hørt at skjønnheten kjøper
ingen biff, men steinbitfilèt i fløtesaus er da
godt det òg. Videre oppfører den seg som
et husdyr, kommer mot deg når den er sul-
ten og knasker i seg maten så det høres!

Rosinen i pølsen er at stamfisken har sin
egen *brudesuite*. Når ting tar til å skje må
Anka eller noen andre, overnatte på stasjo-
nen med vekkerklokka på 3 timers interval-
ler. Av en hunn kan opptil 1/3 av kropps-
vekta være rogn, og den får en torpedoform
når tiden er inne. Prosessen er møysomme-
lig, og vanskeligheten er å finne potente
hanner. Sist var resultatet 0,5 ml sperm,
som ble tørrblandet med eggene. En red-
ning i framtida kan bli nedfrysing av de
livgivende dråper i en spermbank.

Spermbankbehov?

Om flere hanner svømmer til i dette kvinne-

dominerte farvann i fiskerinæringa (det enes-
te sådan), ligger ennå noen favner inn i
framtida. Mye forskning gjenstår, men et
viktig grunnlag legges nå, og optimismen
rår. I mellomtiden får vi slenge ut snøret
med Shakespeare: «Agn din krok vel, og
fisken vil bite.»

U Jostein Rørtveit

"Alle har rett til et sceneskifte"

Reiser for ungdom og studenter

Jo mer du reiser, jo mer vil du oppleve. Det er utrolig hvilke nye ideer du får underveis. Med KILROYbilletten, som er for ungdom og studenter, kan du realisere drømmene dine og skreddersy din egen reise. Reisedato og reiserute kan endres

underveis. Ta det med ro - billettene er gyldige i opptil et år. KILROY travels har kontakter over hele verden så vi kan hjelpe deg med å få dine reiseplaner til å falle på plass. Før du drar avsted kan du få gode tips og nye ideer hos reisekonsulentene

våre - de har selv reist fra den ene opplevelsen til den andre det meste av verden. Jo mer du reiser, jo mer får du bruk av KILROY travels.

Oslo: Nedre Slottsgt. 23 · 22 42 01 20 Studie- og klasseturer · 22 42 78 50 Universitetssentret · Blindern · 22 85 32 40 Bergen: Studentsentret · Parkveien 1 · 55 32 64 00 Stavanger: Breigata 11 · 51 89 55 50 Trondheim: Jomfrugata 1 · 73 50 22 90 Tromsø: UniReiser · Breivika · 77 68 82 88

STUDENTRABATT I TROMSØ

Disse forretningene og bedriftene innrømmer studenterrabatt mot at man viser studentbevis sammen med kvittering for betalt semesteravgift.

For å unngå misforståelser bør man opplyse om at man er student og vise studentbeviset uoppfordret.

Rabattene som er angitt i denne oversikten innrømmes i perioden 15.8.95. til 15.8.96. Merk deg at rabattene som regel kun gjelder varer til ordinær pris.

Bladet Tromsø

30% rabatt på abonnement mot kontant betaling og visning av studentbevis. Telefon: 77 65 66 00

Kvellos Barnemagasin

10% på varer til ordinær pris. Adr. Fr. Langesgt. 18 tlf: 77 68 53 29

Babykos

10% på varer til ordinær pris. Og spes. pakkeløsn. for studenter. barneutstyr, vogner, senger og bilsikring. Adresse: Håpet (Vis-a-vis OBS og Normotor) tlf. 77 67 22 44

Bilbørsen

15% rabatt på leie av personbil, varebil, minibuss tlf: 77 66 66 11

Neumann Bygg A/S

Fra 5 til 25% rabatt. Stakkevollveien 15. tlf. 77 65 72 33

Domuskafeen

45,- kroner for dagens middag, kr 5,- for kaffe/te minus 5,- kroner på stor og liten langang. (Ikke vanlig kantine)

Nordix Data A/S

4% rabatt på Hyundai datautstyr. Adr. Stakkevollveien 27 tlf: 77610106

J.M.Hansen

10% på butikkvarer untatt tilbudsvare og hvitevarer der gir vi 5%. Leie: Bindingstid 10 mnd. 10% rabatt på leiepris. 1mnd gratis ved tilleggsleie. Adr. Storgt 56 tlf: 77 66 55 00

Chr. Hansen A/S

Fotoforretning 10% rabatt på film, kamera etc. 15% på fremkalling og kopiering, 10% på forstørrelser o.l. Adr. Fredrik Langesgt. 22 tlf. 77 68 56 56

Chr.Hansen A/S

Ekspressbilder Samme rabatt som overnevnte. Adr. Veitasenteret tlf. 77 65 87 20

Gjensidige

Studentforsikring. Adresse: Storgt.92 tlf. 77 62 34 00

Heklekroken A/S

10% på garn til ordinær pris. Adr. Skippergt. 6 tlf. 77 68 17 87

Britts Boutique

15% på varer til ordinær pris. Adr. Storgt.89 tlf. 77 68 41 00

Hotel Nord

20% på overnatting enkeltrom 296.-/dobbelrom 384.-. Adr. Parkgt. 4 tlf. 77 68 31 59

Austad

10% på varer til ordinær pris. Adr. Sjøgt. 13 tlf. 77 68 45 51

Supergirl A/S

15% på varer til ordinær pris. Adr. Kirkegt. 10 tlf. 77 68 32 11

Prelaten

Studentpris på mat og drikke: -50.- kroner for dagens rett, 5.- kroner for kaffe m.m. Utlån av møte/selskapslokale, ring for bestilling. Adr. Sjøgt 12 tlf. 7768 20 85

Platebaren A/S

15% på VG-lista, 10% på øvrige varer til ordinærpris med bonuskort. Adr. Storgt. 92 tlf. 77 65 53 56

Alberts Musikk A/S

15% på varer til ordinær pris. Adr. Vestregt. 18 tlf. 77 65 51 11

Brillehuset A/S

10% ved kjøp av nye komplettebriller, kontaktlinser og solbriller. 20% på linsepleiemidler. Adr. Storgt. 92 tlf. 77 68

Vigdis parfumeri og hudpleie

10% på varer til ordinær pris. (ikke hudpleie) Adr: Storgt. 58 tlf. 77 68 67 83

Pizzeria Giovanni

20% rabatt på pizza og retter fra menyen. 10% rabatt ved utkjøring mandag til torsdag. Adr. Storgt. 132 tlf. 77 61 11 22

Jensens Skotøimagasin

Eurosko. 20% på tilbehør, 10% på sko til ordinær pris. Adr. Storgt. 79 tlf. 77 68 15 63

Skinnmester'n

15% på varer til ordinær pris. Stort utvalg i skinnklær. Adr. Veitasenteret tlf. 77 61 25 01

Sportshuset A/S

10% på varer til ordinær pris. Adr. Storgt.92 tlf. 77 68 36 68 og Sjøgt.13

Intersport Tromsø A/S

10% på varer til ordinær pris. Adresse POLARSENTERET

Poulsen Interiørtekstil

10% på varer til ordinær pris. Adr. Veitasenteret tlf. 77 68 04 33

Studio 7

15% på trening, sol og aerobic bics. Adr. Søndre Tollbugt.7 tlf. 77 68 82 88

Urmester N. Andersen

10% på varer til ordinær pris. Adr. Stortorgt 3 (vis-a-vis Domus) tlf. 77 68 26 25

Nye vinleggeren A/S

Alt av tilbehør for legging av vin. 15% på varer til ordinær pris. Adr. Strandgt. 34 tlf. 77656

ANSVARLIG FOR AKSJON STUDENTRABATT I TROMSØ er Tromsøstudentenes idrettslag (TSI) kontoradresse: Universitetet i Tromsø Hovedgården Tlf. 77 64 45 79

FOTO: GEIR KASTMO

KULTUR
KOMMENTAR

Hitler, kong Olav og Sissel Kyrkjebø

Kropp er topp

De finnes i mange ulike varianter. De er store. De er små. De er hvite. De er grå, eller brune. Den er kroppen vår. Alle går vi rundt i en eller annen utgave av den. Enten den er stygg eller pen, eller bare helt ordinær. Nå skal imidlertid ikke jeg gå nærmere inn på detaljene. Da kunne det hende noen ville si at jeg var kroppsfixert, og det skal vi ikke ha noe av. Dette negative ladete ordet ingen vil ha hengende over seg og kroppen sin. Det er i de primitive miljøer man dyrker kroppen. I universitetsmiljø er det intellektet som står i sentrum og intellektet har som kjent utspring fra hjernen. Så i universitetsmiljø dyrker vi hjernen og det gode resonnement. Vi er postpolitisk korrekte; vi er mot kroppsfokusering, vi er med i Gutter mot Barbie og vi synes reklame som er kroppsfokusert er noe jævla dritt. Alle disse frasene er selvfølgelig vel og bra, men de eksisterer bare i prinsippet og knapt nok der. I praksis går vi rundt på universitetsområdet som noen kroppsfacister av rang.

-Se den deilige kroppen til den justudinen der, overhørte jeg noen si UB kantinen en dag.

-Seminarlederen vår har bare den kroppen. Hun er ikke så flink å undervise, men bare det å se kroppen hennes er vel verdt de seminartimene, fortalte to siklende gutter meg en gang de kom fra seminarundervisning. Vel, gutter er gutter kan man selvfølgelig si og forklare det hele med det. Men jentene er ikke noe spesielt bedre;

-Å nei, han er bare blitt så heslig. Han har fått den magen. Han har sikkert lagt på seg syv kilo også, var karakteristikkene en kvinnelig student ga en mannlig foreleser for en tid tilbake.

-Se på kroppen hans. Du kan ikke seriøst mene at du er forelsket i han, sa en jente til en annen.

Det er tydelig at også her i den akademiske høyborg karakteriserer vi hverandre ved hjelp av primitive kroppssjabloner. Det er imidlertid ikke å stikke under en stol at vi bruker noe helt annet enn hjernen i disse karakteristikkene. Vi bruker en del som sitter litt lengre nede på kroppen.

Jørgen Flint

Tromsø kunstmuseum presenterer i disse dager fotoutstillingen til fotograf Rune Johansen. Han har tatt for seg personer i deres eget miljø, samt bilder av bilder som folk har på veggene.

Det hele er nokså kitch-preget. Store farvebilder av en lampe dekorert med det typiske hjort-i-solnedgang-motivet, en sofa fra nittenhundreoglange underbukser (og dens tre puter), en gammel bokhylle og andre møbler.

Kjedelig

Bildene viser for en stor del interiører som igjen skildrer folks hverdag, og det er ikke urbane miljøer som presenteres. Interiøret forteller historien om menneskenes liv, og om hvordan vår hjemlige hverdag farges av disse omgivelsene. Det kan nok diskuteres hvorvidt utstilleren har lyktes med dette.

Bildene kan virke direkte kjedelige for dem som ikke er spesielt opptatt av temaet, for estetisk vakre er disse bildene ikke.

Johansen stiller ut i både farger og svart/hvitt, og noen av bildene er stilt ut i en av hver versjon. Dette er ikke noen svakhet for utstillingen, snarere tvert i mot, da dette gir to forskjellige visuelle uttrykk. Interiøret som blir skildret stammer vel helst fra den tiden da de fleste som leser dette gikk med bleier og kanskje før det. Derfor er det litt artig å se dette i fargebilder, ikke minst med tanke på at bildene er tatt i norske hjem på åtti og nittitallet.

Pussig

Det som jeg allikevel husker best etter å ha sett utstillingen er svart/hvitt-bildet av tre bilder som henger over et vindu, hvor Hitler, kong Olav og Sissel Kyrkjebø henger side ved side. En ganske pussig kombinasjon å ha på veggen, og som får en til å filosofere litt over hva slags originaler det er som har hengt disse opp. Noen andre bilder appellerte ikke noe særlig til min sans for fotografisk kunst. Det kreves ikke så mye av en fotograf for å ta disse bildene.

FOTO:JMS

Hverken teknisk eller kunstnerisk kreativt kan en stykkpris på kroner femten tusen på ti av disse maleriene heller forsvares. Ikke engang selv om glass og ramme

følger med. Her har nok Rune Johansen strukket seg litt enn armene rekker.

U Geir Kastmo

Tromsø, februar 1996:

Ishavselegi

Vel, hipp hurra og takk for meg!! Nok en lørdagskveld i verdens mest nordligste nordligste by.

KULTURKASER

Ikke så mye å gjøre. Ikke så mye å snakke om, rent bortsett fra at Morten Harket fullstendig ufortjent vant fire spellemannspriser og Odd Børretzen har vist meg hvor fullstendig enfoldig det er av meg å skrive et kåseri så lenge han er i live. Ikke det at jeg kommer til å bli noe morsommere når han er borte, jeg som knapt nok greier å være morsom ufrivillig, men jeg kommer ikke til å virke så komplett kørka som jeg gjør nå. En lørdagskveld foran tv'n virker fullstendig bortkastet, i hvert fall når man ikke har kabel. Skulle vel egentlig ha tatt meg en tur ut, men ute lever ishavsbuen virkelig opp til navnet sitt: Å komme seg ned til byen er ikke så jævlige vanskelig; det går alltid greit (akkurat som å fly: ned kommer man alltid). Ennå er det in-

gen ingeniører som har utviklet bakken som går nedover begge veier. Og hva så når man kommer ned til byen? Ut på byen? Jada!! Jeg og alle mine penger. Pengene forsvinner like fort for meg som Napoleons "grande armé" under felttoget mot Russland i 1812. Det har vært en del inflasjon siden den tid. Har inntrykket av at studentenes enorme pengeforbruk har skapt ei ny idrettsgrein: kontosjekking. En knallhard, full-kontakt, adrenalinpumpende sport hvor intensjonen er å sjekke saldoen på kontoen uten hverken å få hjerteflimmer eller dårlig samvittighet. Det sies at en god samvittighet er tegn på dårlig hukommelse. Men det er likevel mulig å ha både dårlig samvittighet og dårlig hukommelse. Diagnosen min er i så fall rimelig klar for jeg kan da faen ikke huske å ha brukt så mye penger. Nå bør det kanskje gjøres klart at begrepet "kontosjekking" ikke må forveksles med det mange yngre, mannlige studenter foretar seg når de frustrerte tramper inn på Papagenas klokken tre på lørdagsnatta. Noen sa en gang at vi nordmenn hadde innsett like lite at vi kunne bo her i Norge, som bia hadde innsett at hun kunne fly. For det kan hun ikke, sier de som har vett på aerodynamikk, rent

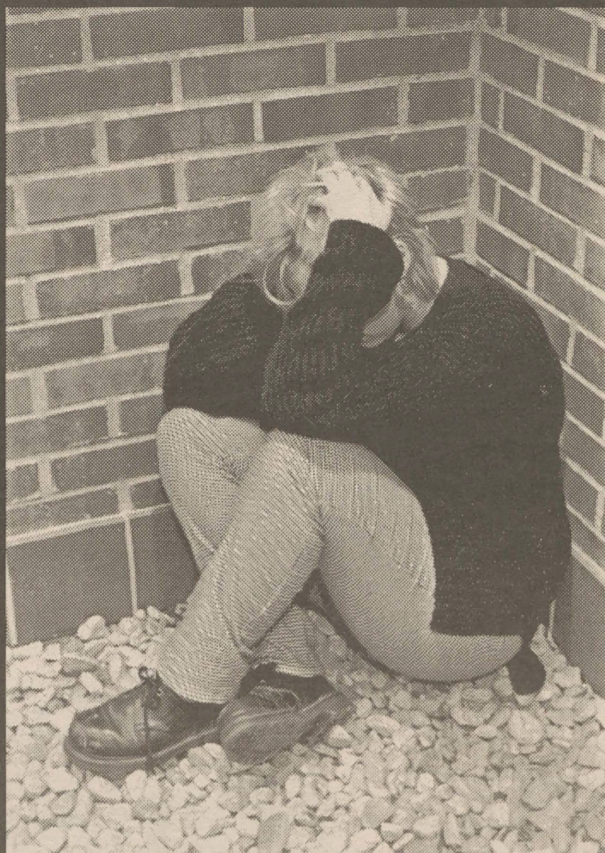
ILLUSTRASJON: MARTE HOLMEN

anatomisk burde hun ikke være i stand til å gå. En kjent situasjon for mange av oss, er det ikke?: Når vi ikke er i stand til å gå, og vi ikke gjør det heller. I alle fall: bia tror hun kan fly, så derfor vil det mest reale av oss være å ikke fortelle henne sannheten. For da kan det hende at noen gjør oss den samme tjenesten. Sannheten svir. Eller stinker. Eller kanskje begge deler. En ting er nå hevet over enhver tvil: Når jeg nå ikke går ned til byen slipper jeg å bli syklet ned av sinnssyke kamikaze-syklister som bare ligger i bakhold og venter på meg. Eller slått ned av små

grønne fascistmenn i siviltrekk og en lettlytt og lettponerbar mindreårig jente der hver arm.

Det er kanskje nok fortalt å sitte her og være verdens nordligste i alt, i likhet med jeg bor i. Samt å legge meg femårsplaner for verdensredømme...

Av: Åsgeir Johansen

crash boom bang!

you can still change your mind

i don't want to

changes

danger

this time

in between days

it's your land

mother, i've been kissed

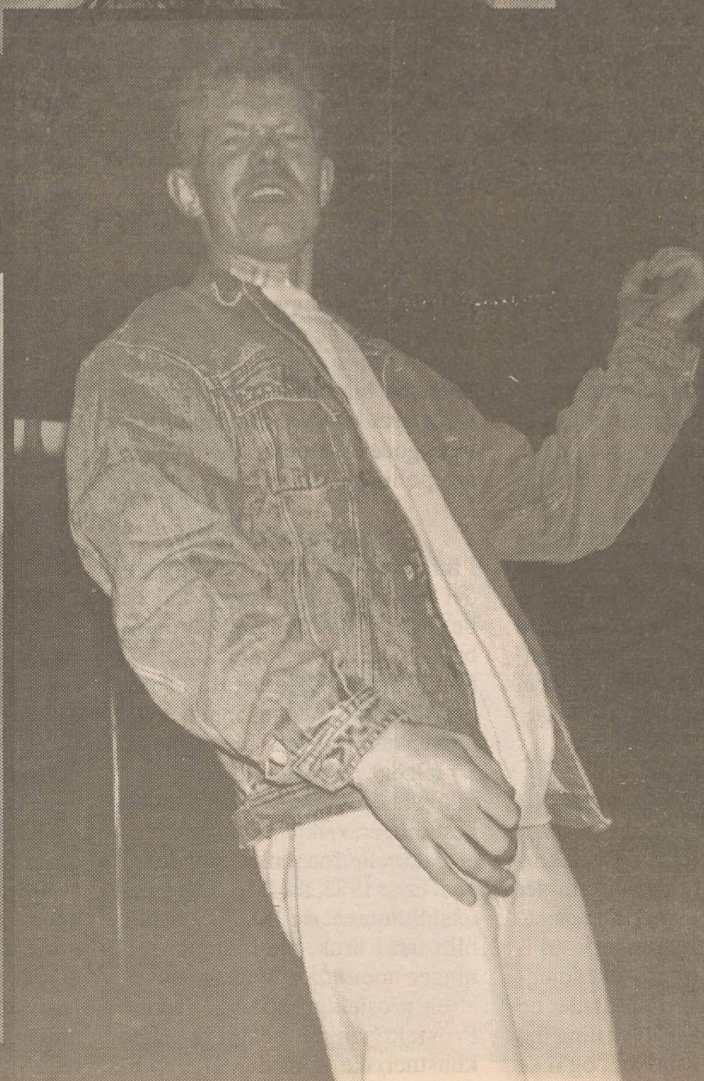
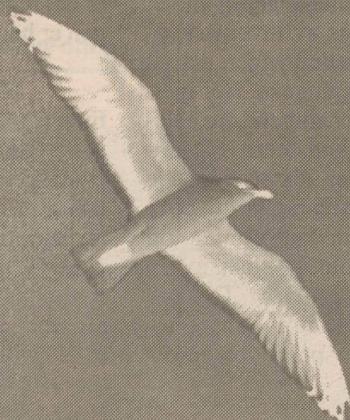

foto: geir kastmo

ide: hilde mjøs

Variasjon er et stikkord som beskriver universitetets samling av malerier og installasjoner. Målet er at alle skal få et kunsttilbud på arbeidsplassen.

Da snekkerne åpnet kassene som inneholdt Willi Storns malerier, snudde flere seg bort i vemmelse og avsky over synet som møtte dem. Avrevne kroppsdeler og groteske skikkelser på lerret gjorde så sterkt inntrykk at de ringte Nordlys, som kunne videreformidle «elendigheta» i neste morgenutgave. Unni Grøneng i PLUT - Plan- og driftsavdelingen ved universitetet i Tromsø - satte nok kanskje morgenkaffen i vrangstruppen da hun fikk lese dette, men forsvarer allikevel Willi Storns bestillingsverk. Hennes oppgave i PLUT er ikke å sensurere en kunstners arbeid. Etter at Storn med et farge-sprakende glassmaleri kom på 2. plass i konkurransen om utsmykningen av fellesarealene til ISV/ISL, ble han bedt om å utsmykke den til da lite brukte undergangen mellom ISV/ISL og UB. Da de triste betongveggene ble dekket med fargesterke malerier, ble den underjordiske hallen et kjærkomment tilskudd til kollokvievirksomhet og dekning av kantinebehovet.

Vår ære og vår makt

Det blir ellers fortalt om en svært viktig Willi Storn som også dekorerte både skap og oppslagstavler med stor entusiasme. Den siste oppslagstavla ble grunnet i tidlige morgentimer og forsøkt smugmalt før PLUT kom til åstedet og innledet en meningsutveksling om nytten av oppslagstavler, og ikke

minst om faren for et overlesset inntrykk. Og avfeid med en flott og feiende sammenlikning: «Tenk på det sextinske kapell! Her er det enda både gulv og tak igjen...».

Ikke alle utsmykninger har vært kilde til så mange assosiasjoner, mareritt og meninger som Stornhallen. Yngvild Fagerheim har en litt mindre provoserende stil. Det var hun som vant den tidligere nevnte utsmykkingskonkurransen foran Storn. Hun står både for gulvflatene, trappa og keramikk-utsmykningene på veggene. I lysgården finner man to keramikkreliefer på blå bakgrunn. De heter «Vår ære» og «Vår makt», og skal være gode eksempler på 1970-årenes politiske kunst.

Samtidskunst

I følge krav fra Utsmykkingsfondet for offentlige bygg, skal de bevilgede utsmykningsmidlene brukes på norsk samtidskunst. Man finner mye kunst fra den tiden de først byggetrinnene ved universitetet ble tatt i bruk, fra sent 70-tall og tidlig 80-tall. Det er også viktig at det dreier seg om spesialbestillinger, velkjente «klassikere» er uaktuelle for innkjøpsavdelingen. Etter 1983, da IMR, Universitetsbiblioteket og ISL/ISV hadde blitt tatt i bruk, ble innkjøpsordningen noe endret, blant annet ved at en prosjektgruppe ble dannet. Prosjektgruppen består av fire kunstneriske konsulenter, repre-

sentanter for arkitekter og byggherrer, og representanter for brukerne av byggene. Gruppen fikk ansvaret for alle statens utsmykningsoppgaver i Troms. Dette førte til større samordning av utsmykningene av flere bygg, og større grad av integrert kunst (fast kunst). Dette innebærer at kunstner og arkitekt må ha et nært samarbeid. Prosjektgruppen har hatt ansvaret for Hovedgården, Universitetsplassen (Labyrinten), Statsarkivet og MH-bygget.

Munch og Savio

Selv om norsk samtidskunst utgjør en stor del av utsmykningen, finnes det i 3. etasje på UB ekte Munch-grafikk. Bildene er på varig utlån fra Munch-muséet i Oslo, etter at lys- og luftforholdene på UB ble funnet tilfredsstillende. I etasjen under har Tromsø Museum en liten filial, en grafikk-samling av John Andreas Savio, samisk kunstner og samtidig av Munch. Disse to samlingene kom til på PLUTs initiativ og kostet ikke annet enn tankearbeid og organisering.

Unni Grøneng uttrykker ønske om at kunstsamlingene skal vise et spenn i tid. Det har man oppnådd ved å ha med Munch og Savio. Likeledes ønsker hun at bredden av nordnorsk kunst skal være representert, men siden UiTø er et universitet for hele landet, er det naturlig at andre norske kunstne-

re også har bidratt/bidrar til utsmykningen. Utvelgelsen av ny kunst skjer enten gjennom konkurranser eller spesialoppdrag.

Internasjonalt

Det er i utgangspunktet Utsmykkingsfondet for statsbygg som har det siste ordet når det gjelder store kunstinstallasjoner, som fontenen ved trappa i Hovedgården og gulvet i MH-bygget. I de fleste tilfeller vil man konsentrere seg om inngangspartier og foajeer. Men Unni Grøneng sier at fondet er åpent for diskusjoner og forslag. Når det gjelder løs kunst, som malerier, er det meningen at midler til dette skal tas av inventarkvoten til det aktuelle bygget, det vil si møbelbevilgningene. Her gjelder ikke begrensningene om nålevende norske kunstnere. På universitetet finnes kunst fra både Kamerun og Nicaragua, og etter forslag fra finskseksjonen og kunsthistorie ble arbeidet av en finsk kunstner innkjøpt. Det finnes med andre ord et ganske internasjonalt perspektiv på kunstsamlingene.

Labyrinten

Guttorm Guttormsen vant konkurransen om utsmykningen av universitetsplassen, og Labyrinten ble innviet i 1991. Den er, sammen med de to spesielle lysthusene, det mest berømte blant universitetets kunst og arkitektur, og har

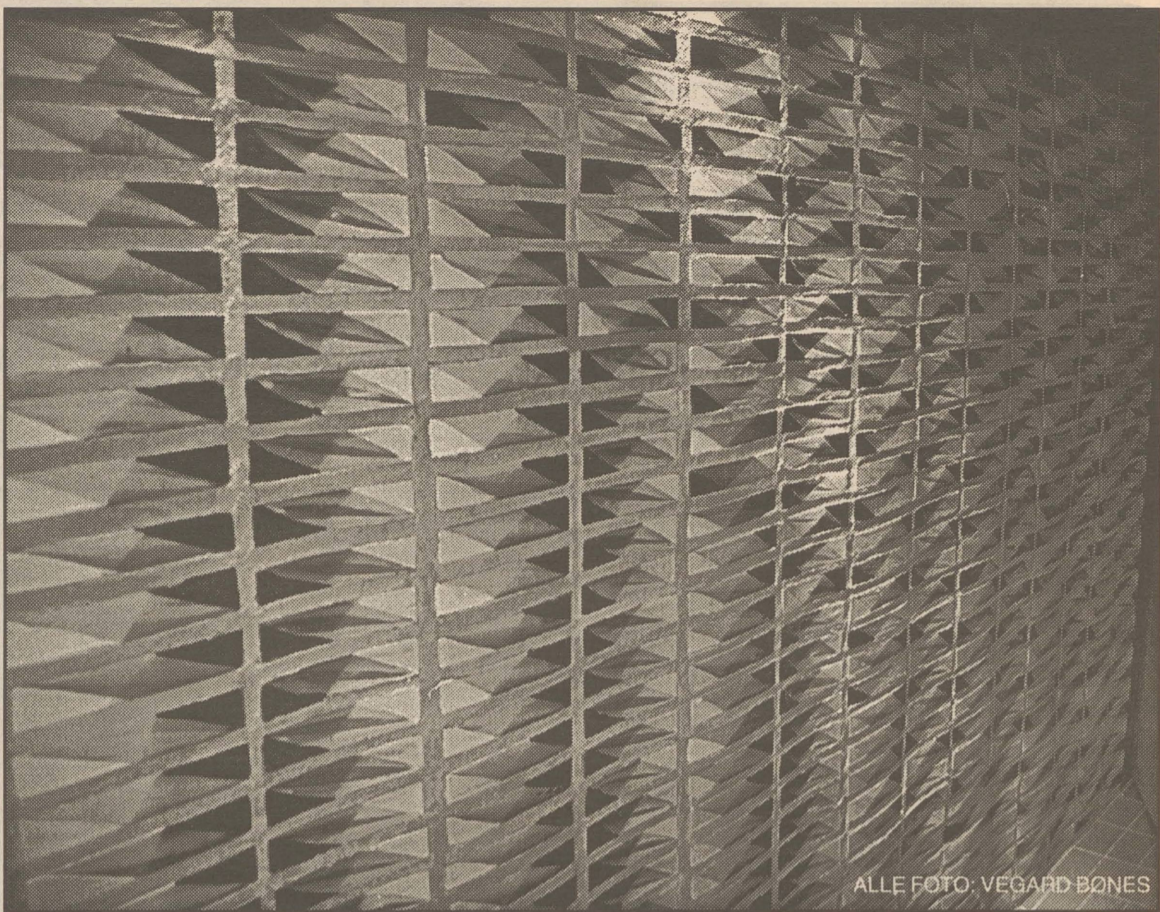
høstet internasjonal anerkjennelse. Labyrinter er kjent fra flere kulturer og tidsaldrer, fra Kreta til indianere i Amerika, samiske labyrinter på Finnmarks-kysten. Det nordnorske er tatt også i Labyrinten, med såkalte valgte steiner fra både Tromsø og Finnmark.

Annelise Josefsens greske skulptur «Engler i sneen» utgjør UB er ment som en inngangsparti til labyrinten. Et ubekreftet uttrykk sier at tidligere rektor Ole Mjøs ved avdukingen av portalen uttalte følgende: «Er det ikke fantastisk? Den er ikke her ingenting, og den andre siden er her 40 tonn med stein».

Studentkunst

Etter fotoklubbens kunstutstilling under UKA 95 kjøpte PLUT en del studentskapte arbeider som kunne selvfølgelig mistenkelig for å gjøre et slikt innkjøp på villedighet, for siden har blitt sett de nevnte arbeidene. For pig står de stablet på arkivet PLUT, men så snart rommet for filosofiseksjonen og Hovedgården blir gjort i stand skal arbeidene komme fram igjen.

stein og e tavler

ALLE FOTO: VEGARD BONES

Utsmykking med stil og sjarm

Kunst har mye med smak og behag å gjøre. Man liker og liker ikke. Hva synes studentene selv om den kunsten de omgir seg daglig med, -legger de merke til den?

Gulvet i hovedhallen på MH-bygget er belagt med fargede fliser lagt i mønster. Selve fliselinggingen var et tidkrevende ar-

beid, men at det faktisk også er kunst, går bokstavelig talt de fleste hus forbi.

– Er det kunst?, spør Rita Paulsen, spesialsykepleier i etterutdanning. Hun har ikke tenkt så mye over det. Men på MH trives hun; – Her er det veldig bra. Lyst og luftig og verken kjedelige eller ensformige omgivelser.

Hun synes det er fint at de har brukt flere farger; – Men de kunne muligens ha brukt litt mer, legger hun til.

Fiskeri- og helsefag-bygget har også fått sin posisjon kunst, og det mest iøynefallende når man kommer dit er selvfølgelig inngangspartiet. Men også resten av bygningen er verd å se nærmere på.

– Det jeg liker med utsmykningen er at den er moderne og oppfinnsom. Det er bra at man ikke har prøvd å etterligne de andre bygningene på UiTø, men har forsøkt å gi denne sin egen stil og sjarm. Noe jeg synes de har greid, det sier

sosialøkonomistudenten Pål Lykja. Han lurer litt på om de kunne ha hatt litt mere plakater på veggene.

– Men på den annen side er det ikke så fint med for mye utsmykking heller, kommer han frem til etter å ha tatt en rask kikk rundt seg. Jeg tror det ville vært fint om både studenter og ansatte på FH kunne ha vært med på å sette sitt kunstneriske preg på bygningen med årene, avslutter han.

Hvis man sitter i gjennomgangshallen mellom UB og ISV/ISL, skal man være bra uttafor om man ikke legger merke til maleriene på veggene. De har blitt gjenstand for mang en kommentar opp igjennom årene.

Torunn Soknes som studerer historie, vet ikke helt om hun liker eller forstår budskapet de står for. Ser man nøyere etter kan man oppdage både hakekors og avkappede kroppsdelar. – Men de er ihvertfall fargerike. Dessuten kan man oppdage nye detaljer med dem hele tiden, forteller hun. Ett eller annet ved maleriene får henne til å tenke på Picasso, men understreker raskt at hun ikke kan så mye om kunst. – Enkelte tror jeg tar dem litt for høytidelig. Etter min mening er de først og fremst veggpyrd, sier Torunn og går for å studere...

U Randi Solhaug

Pål liker moderne og oppfinnsomme utsmykking.

Torunn er skeptisk til malerier av avkappede kroppsdelar.

Rita trives i lyse og luftige omgivelser.

STUDENTEN

Hun liker å prate om kjærlighet og forelskelse med tenåringer som sliter med hormonene. Det har vi alle gjort, men vi fikk ikke prate med medisinstudenter som hadde peiling. Bare gamle treige lærere.

Trine er en koselig søring som setter mange krefter for å få ned kjønnsykdommer og uønskede graviditeter blant ungdom.

FOTO: PERNILLE ØDEGAARD

Legestudent uten legecall

Navn: Trine Lilly Kristiansen
Alder: 26
Studrer: Medisin (kull 94)

Medisinernes Seksual Opplysning (MSO), har du hørt om det før?

Det er en gjeng legestudenter som har som målsetning å spre kunnskap om- og gi ungdom en sunnere holdning til seksualitet og samliv, hindre kjønnsykdommer og få ned antallet aborter og uønskede graviditeter blant ungdom. Trine Lilly er en av disse legestudentene som prøver å nå ungdommen på en annen måte enn den seksualundervisningen du hadde på ungdomsskolen, med svettende lærere og kjedelige ikke-vitende helsesøstre.

Hei, sier Trine og smiler mot meg, ute er det surt og kalt, inne er det lunt og godt. Vi setter oss ned ved et bord og henter oss en kaffe og tenner en sigarett.

– Hva var grunnen til at du engasjerte deg i MSO, Trine?

– Egentlig var det helt tilfeldig. En

kamerat av meg dro meg med og jeg fikk heltening på det med en gang. Siden har jeg vært med. Det er så moro og så er det kjempeartig å undervise.

Trine har fått ansvaret for å ringe rundt og skaffe oppdrag rundt om på skoler, fritidsgrupper og lignende. Hun sier at folk er veldig positive og de får massevis av oppdrag.

– Det er lettere for ungdom å prate om forelske, følelser og seksualitet til oss enn lærere de ser etterpå i norsktimen.

– Vi får masse positive tilbakemeldinger både fra lærere og elever. Det gjør det morsomt å drive med dette.

Aktiv jente

Vi slurper videre på kaffen og slarver videre, for vi har mye å prate om. Det er lett å prate med Trine og snart prater vi om noe helt annet enn det vi skulle. Vi drikker litt til før vi endelig prater om det vi skulle igjen.

Du må ikke tro Trine kun driver med MSO. For å spe på studielånet jobber hun som servitør på Brancos, en jobb hun

trives i. Ellers er hun veldig glad i naturen og bruker den så ofte hun kan, enten det er til fots eller på ski. Hun liker godt å fotografere og er medlem i fotoklubben. Hun har også begynt å spille tennis, og da jeg spurte hvorfor lo hun og sa at det var fordi det var så billig, bare 54 kroner, og hun må holde seg i trim. Men hun er ikke bedre enn resten av oss, hun er nemlig en habil kafe-besøker. Faktisk ganske mye tid går med på å sitte og sløve over en kopp kaffe, som egentlig er ganske deilig i grunn. Ellers er Trine med på ALT som er gærnt.

– Trine er en utpreget «søring», men hun har ikke angret et sekund på at hun tar medisinstudiet her i Tromsø. Hun valgte byen på grunn av undervisningsopp- legget, men selvfølgelig også på grunn av byen og det gode miljøet her. Trine synes det interessant å studere medisin, men hun tror ikke hun har lyst til å bli lege. Faktisk nesten ikke lyst i hele tatt. «Fremtiden er litt uviss, kanskje jeg har havnet på feil studium? –Neida, jeg liker medisinstudiet veldig godt, med denne utdanning-

gen har jeg mange muligheter. Jeg trenger ikke bli i Norge, jeg kan flytte litt rundt. Men akkurat nå synes jeg det høres interessant ut å bli forsker.

USA-tur

Vi går og kjøper oss en ny kopp med kaffe og prater videre...

Vi prater om MSO igjen og Trine forteller at Statens Helsetilsyn bidrar økonomisk til prosjektet og at MSO allerede for lenge siden eksisterer på de andre medisinske fakultetene i Norge.

Snart skal Trine og en medstudent til Harvard Medical School som observatører. Turen skal bare vare i tre uker, men Trine gleder seg til det. Hun gikk på skole i USA da hun var 16 år og har enda venninner fra denne tiden som hun gleder seg til å møte. Håper endelig at Trine kommer hjem igjen etter denne turen, for dette er en jente som vi gjerne vil se mer til.

U Pernille Ødegaard

Åtte aktører søker lik

Et finnes en morder blant oss. Dette faktum er et ferskt studentteater vil trekke folk til premiere 9. april. De har kommet godt i gang med øvelser og forberedelser, men fremdeles gjenstår arbeid. Blant annet mangler et lik.

De bare ligger der på scenen i det times lange stykket. Både skuespillere og publikum blir orientert med spørsmålene: Hvem er egentlig liket? Og har drept ham? Jo, det er en sammeldags krim, slår Inge-Meløe fast med morderisk stemmen. Hun er en av initiativkerne til studentteateret, og også plukket ut og oversatt til et stykke - «Inspector X» av Tom Stoppard - fra sk, og gitt det tittelen «Den inspektør Snusen».

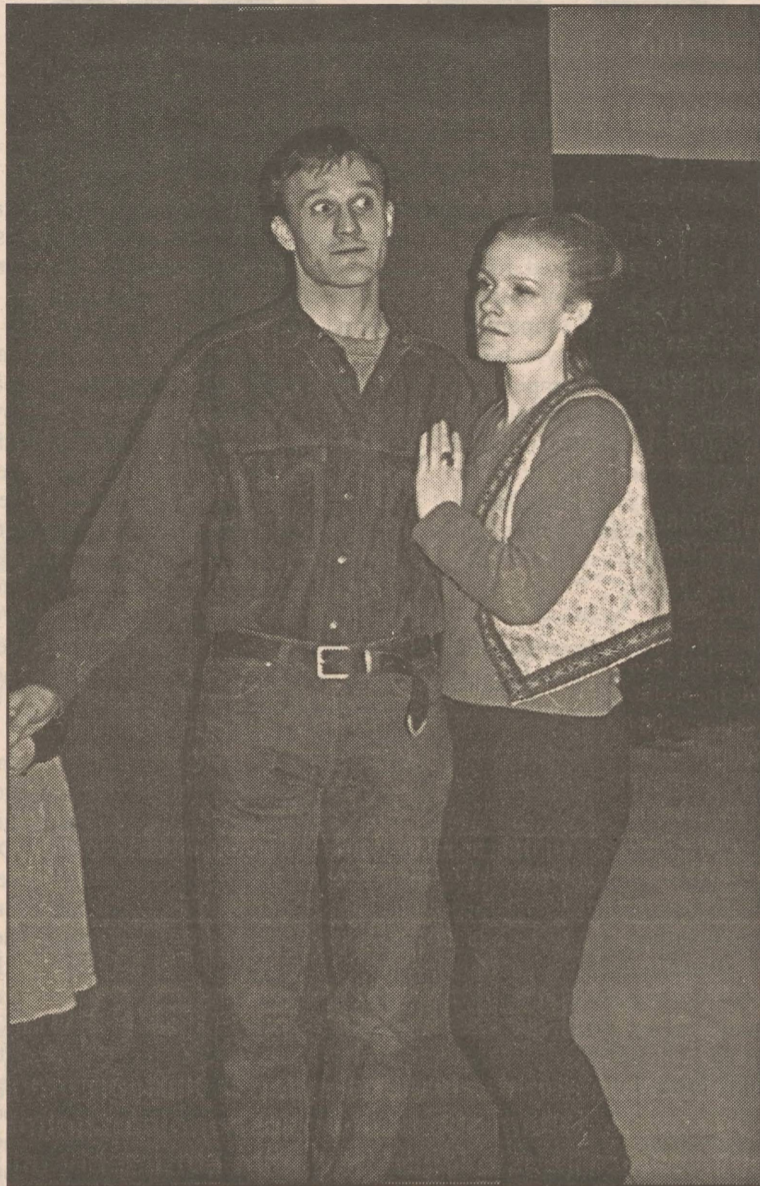
Åtte aktørene har kommet godt i gang med øvelser en god del timer i uka, er det fortsatt en god del vesentlige ting som gjenstår. Asbjørn informerer om at spørsmål om spillested, finansiering og eventuelle musikere ennå ikke er avklart. Noe av det roper på en snarlig løsning; det er på tide å begynne PR-arbeidet. Og målgruppen er først og fremst studenter, men også «vanlige» folk fra byen.

En absurd farse

Utopia overvar en lørdagssamling på Lærerskolen. Etter en drøy halvannentimes allmenn prat om problemer og praktiske forhold forsvinner folk i alle retninger, til sine respektive «grupper». (Det hele virker en smule kaotisk, men Asbjørn slår et par timer senere fast at dette har vært en av de mer effektive samlingene.) I dramasalen poserer en kriminalinspektør med pipe selvsagt, ei hushjelp, en major, og det øves på teatraliske «iik, et lik», forsmådd kjærlighet i sakte film og tørr resonnering rundt den store kriminalgåta. I gangen øver to med tittel «kritikere» med overbevisning på ordrike replikker. -Stykket har to plan, kan Ingeborg fortelle. - Det ene er selve krimsettet, type god og gammeldags og med jeg-skal-drepe-deg-for-dette-dramatikk. Det andre plan er to kommenterende kritikere med sine nykker og problemer som forsøker å holde krimsettet fast i det realistiske. Men disse to planene smelter sammen, og kritikere blir en del av krimsettet. Utav dette blir det en skikkelig absurd farse. Og Ingeborg lover at det er fengende og rasende morsomt.

Mye erfaring

Et til et eget studentteater av Ingeborg og av Asbjørn Rørtveit. Hun studerer historie på Universitetet, mens Asbjørn er sivilarbeider på lærerskolen og tar statsvitenskap på si. Det hele bunner ganske enkelt ønske om å sette opp et stykke og få stå på scenen, sier Ingeborg. - En studentrevy, som kanskje den eneste unntak i dag er de fleste sammenliknbare aktiviteter i regi av tromsø-studentene er ikke det samme som å sette opp et virkelig skuespill. Og det er det som bakgrunn trommet Asbjørn på nyåret sammen med scenevante folk til å sette opp et stykke. Her finnes folk med erfaring fra blant annet «Rødteateret» og Studentrevyen. - For gjengen er at alle har erfaring med å stå på ei scene og de er flinke. - Veldig flinke, sier Ingeborg. Hovedinstruktør fra Studentrevyen i fjor, Ketil Hanstrøm, er fått som instruktør, og det er PR, økonomi, kostyme, rekvirering og så videre som er til etterhvert. Selv om de

Kabinett-teateret byr på krim.

FOTO: ELIN K. HAUGDAL

Kabinett-teateret

Det koster penger å drive teater. Spørsmålet de ikke kan bli helt enige med seg selv er om de skal være et på alle måter selvstendig studentteater, eller om en innmelding i Studentsamfunnet - mot den skarve sum av 2-3000 kroner i støtte - har noe for seg. Men uansett utfallet av dette spørsmålet skal ikke studentteateret renne ut i sanda. Det er et mål som både Ingeborg og Asbjørn har satt seg. Umiddelbart etter uka i april med

framvisninger vil de invitere til ei samling for alle studenter med skuespillerfrø i magen, skriveklø eller to tommeltotter på rett plass. Forhåpentligvis vil det bli satt opp et nytt stykke til høsten. Og med respekt for seg selv har studentteateret også tatt et navn som de ber oss ta inn i vokabularet: «Kabinett-teateret».

U Elin K. Haugdal

Hore og hallik blir prostitute and pimps

Universitetsledelsen nektet dem å kalle det hore- og hallikfest, men de syntes det var helt greit å kalle det prostitute and pimps party. Det hele skjer fredag 1. mars på MH-bygget.

Ikke vet vi hva universitetsledelsen tenker på når de tror at studentene ikke kan engelsk, men det får være deres sak. Det er medisinerkoret Ultralyd som står bak årets PP arrangement og de kan love både det ene og det andre. De lover blant annet at det blir pre-

mier til tusenvis av kroner delt ut via gavekort. Disse premiene går til de som har de beste kostymene innen det nevnte tema.

- Meningen med denne festen er studentene skal få treffe hverandere i litt andre omgivelser enn det som er vanlig. Det hele bygger på et kjent konsept

som hvert år arrangeres blant annet på BI i Oslo, forteller en av arrangørene og oppfordrer samtidig alle til å ta med seg venner og kjente til årets PP party. Enten man kommer med eller uten klær.

U Jørgen Flint

Filmklubben framover

Filmklubben er nå sendeklar med sitt 3. tema denne våren, nemlig Wim Wenders -regisserte filmer, så pass opp alle germanofobe. Lørdag 24. februar smelles det til med ikke mindre enn tre W.W. filmer: Alice in den Stätten, Falsche Bewegung og Im Lauf der Zeit.

Avsparksklar med brus, godteri og klær som tåler å svettes i kan du beplante deg foran førstnevnte. Alice i Byene (som filmen heter på norsk) handler om den depressive fotografen Philip Winter som befinner seg i USA for å lage fotoreportasje når han plutselig blir overlatt ansvaret for en 10-årig jente. Sammen reiser de tilbake til Tyskland for å finne Alice's bestemor. Neste film (Falsk Bevegelse) er en moderne versjon av Goethes klassiker Wilhelm Meisters læreår. Wilhelm drar ut på reise for å bryte med ensomheten og kjedsomheten, oppnå personlig likevekt, og treffer underveis en rekke bisarre personligheter (en gammel nazist, en stum jente, en kvinne...) Den siste (pust i bakken) for denne lørdagen, Underveis, er en film som skildrer det lite dokumenterte landskapet på grensa mellom Øst- og Vest-Tyskland. Wenders tar for seg øde landsbykinoer som er truet av nedleggelse, og filmen er en reise gjennom tysk film fra 1935-75.

Fredag 1. mars vises Brudden med det Hvite Håret (Hong Kong 1993) som er utekstet! Fortvil ikke, konversasjonen er sikkert ikke så interessant, og det er mye annet som kan krydre denne orientalske eventyrsfilmen, bare hør: Ondskapsfulle klanner som massakrerer hverandre, såpe-aktige kjærlighetsintriger, rå skovsscener, dampende elskovsscener og masse special effects. Dessuten er dette en enestående sjanse til å lære saftige Hong Kong-gloser.

Lørdag 2. mars vises en ny film under temaet Slemme Damer. Kill Me Again (USA 1989) er John Dahls debutfilm med blant annet Michael Madsen (Reservoir Dogs) på rollelista. Madsen spiller Vince, en psykotisk småsvindler som selv blir lurt av den skjebnesvangre Fay. For å unngå Vince, oppsøker damen privatdektiven Jack Andrews. Stakkars Jack blir etterhvert jaget av mafiaen, politiet og Vince i et kjølvann av svindlinger og mord.

U Elin Førsund

FOTO:ARKIV

dentener om dagen.....

Kropp til begjær

Et forhold til kroppen har mennesker uansett hvilken tidsalder de lever i og hvilken kultur de tilhører. Forholdet varierer fra menneske til menneske, fra sted til sted, fra epoke til epoke. Det er avhengig av personlighet, oppdragelse og erfaringer gjennom livet.

Sin egen kropp er en av de første oppdagelsene et menneske gjør. Bevegelse, smerte og behag, hudkontakt med andre mennesker. Etterhvert begynner det å betrakte sine egne fingre, sine egne tær. Kroppen vil alltid være der, den forandrer seg gjennom livet, men mennesket er det samme og forholder seg til kroppen gjennom alle faser, fra begynnelse til slutt.

Kroppen, sjelen og den hellige ånd

De gamle grekergubbene i Antikken delte mennesket i legeme, sjel og ånd som hjørner i en rettvis trekant. Sjelen var tankene, ånden troen og legemet det som beveget seg omkring og sørget for å gi næring til de andre. Vi kan tenke oss at det var en vakker treenighet med likestilte faktorer. Ennå leser vi om de store filosofenes ideer, om de mektige gudene på Olympen, og vi kan beundre statuer av vakre frodige kvinner og muskulære idrettshefter, med sine matematisk riktige proporsjoner.

Kristendommen kom deisende ned over Europa. Ånden var Gud, sjelen hans gode venn i mennesket. Legemet derimot, det var noe fordervet og skittent i nær forbindelse med luguber virksomhet downunder. Kroppen var noe som sjelen var bundet til så lenge mennesket hadde en jordisk tilværelse, besatt av lyst og synd. I middelalderen var det på moten at kvinnene skulle gå med jernkorsett. Djevelens verk, brystene, skulle skjules så godt de kunne, slik at ingen menn skulle lokkes til syndige handlinger.

Biceps, triceps og tannhjulet

Etter å ha vært undertrykt i flere århundreder, fikk legemet sin renessanse i opplysningstida. Vitenskapen, anatomen og medisinen, vokste fram. Legestanden og vitenskapsmenn kunne boltre seg i menneskets innvoller for å fremkalle mer kunnskap og næring til sjelen. Dessuten kom industrien, kapitalen og effektiviseringa på

banen. Menneskets kropp var ikke lenger noe man måtte omkranse den rene sjelen med. Kroppen var et sett med muskulatur festet på knokler. På toppen var et hode som kunne styre bevegelsene. Menneskekroppen var en maskin som kunne føre til profitt. - I hvert fall gjorde storfolket profitt av arbeiderenes kropp, og ut i fra det vi leser i historiebøkene, ble det ikke tatt så mye hensyn til at denne arbeidskrafta også hadde en sjel.

Etterhvert har de mekaniske og teknologiske maskinene gjort menneskets muskler overflødige. Alt er automatisert for å spare kroppen for anstrengelser. Etterhvert går det så langt at datateknologien tar over tankenes oppgaver. Vi sitter i rø. På stoler, hele døgnet. Det som tidligere var symboler på makt og menneskelig opphøyethet, er nå vårt viktigste arbeidsredskap. Som små konger sitter vi på hver vår trone, enten det er på skolebenken, i bilen, på kontoret eller som avslapping foran TV'n.

Amøber i en stol

Kroppen slapper neppe mer av nå som før. I hvert fall brukes den på en annen måte, for vi har belastningslidelser nå som aldri før. Kroppen brukes på en annen måte, og vi har forandret begrepsforståelsen vår.

Samfunnet belager seg nå på holismen. Mennesket er ett, ikke delt opp i et legeme og en sjel hver for seg. Kroppen gjennomgår derfor de samme gleder og sorger, som det tidligere var forstått at kun sjelen var belastet med. Selv det loslitte uttrykket «en sunn sjel i et sunt legeme» er utgått av dato. Å snakke om sjel og kropp er nærmest tabubelagt i.

Men å skulle revolusjonere et menneskesyn som er nesten like gammelt som kroppen selv, kan ikke være noen enkelhet. En menneskelig helhet kan være like vanskelig å fatte som den kristne treenighet.

Vi er engang blitt mennesker med armer og bein for å bruke dem, vi har fått øyne for å se med, lepper for å kunne kommunisere. Vi godtar ikke å skulle sitte som amøber med en høyt utvikla hjerne, i hver sin komfortable stol med ergonomisk riktige vinkler.

Mennesket har et behov for å være i bevegelse og bruke kroppen, både mentalt og fysiologisk. Vi trenger å oppleve verden rundt oss, ha kontakt med mennesker rundt oss. Knokler og fordøyel-

sessystem krever at vi står oppreist, muskler må brukes for ikke å forsvinne, blodløpet er totalt avhengig av at mennesket rører på seg.

Lille speil på veggen der

Kroppen kan ikke bare skvises ut av virkeligheten vår. Den er der og trenges å brukes. Tannhjulet, oljen og ikke minst speilet har gitt kroppen en annen funksjon og verdi. Man trenger ikke å slite ut kroppen i arbeid for det daglige brød. Man trenger ikke skamme seg og vente evige brannår i kjelleren over å ha seksuelle behov og lyster. Man kan forflytte seg fra a til b uten å falle halvød om.

Teknologien har gitt alle mennesker muligheten til å innta den gamle overklassens tidligere privilegier. I tillegg til å sitte høyt på strå i stoler, har vi endelig fått anledningen til å entre forfengeligheten. Den sjansen som kun de rikeste hadde til å bruke all energi til å dyrke sitt eget utseende, er nå tilgjengelig for alle. Samtidig med hvitvaskinga av vårt enorme kroppslige formeringsbehov har gjort kroppen vår friere, er det blitt mulig å bruke tid til å se seg rundt og i speilet.

Skjønnhetens uhyre

I våre dager er det lov å se på en kropp og synes den er mer eller mindre vakker, men da innenfor helt bestemte kriterier og krav. Disse kravene er vi villige til å satse alt for å tilfredsstille.

Til tross for at vi er kommet tilsynelatende langt vekk fra det enkle og primitive, at verden vår er av plast og metall, er vi nokså styrt av våre dyriske instinkter. Vi har skjønnsidealene ikke bare er preget av moten innenfor ulike miljøer og tidsepoker, men som appellerer til formeringsinstinktene våre.

En kvinne skal helst være i sin beste alder for forplantning, ha hofter som tåler en fødsel, bryster som kan amme et nytt individ. Kvinner er mest fruktbare rundt tjuårsalderen, hvorpå huden som regel er glatt og de edlere deler struttende. Menn skal helst kunne ha muskler til å beskytte sine interesser, og faste ansiktstrekk som forteller at han ikke lenger er et barn, men et voksent menneske med makt og verdighet.

Fett nok

En vesentlig del av kroppens estetikk, er tykkelsen på underhuds-fettet. Dette laget er fra biologiens side til for å beskytte mot kulde, noe som i våre dager ikke

kan ha betydning for andre enn eskimoer og gutta på machotur i arktiske strøk.

Overdreven fedme har i den industrialiserte verden blitt sett på som forkastelig fordi tretti kilo overflødig fett, har vært mer til hinder enn til produktivitet. Smellfeite mennesker har dessuten oftere nedsatt allmenntilstand, høyere blodtrykk, og er nærmere døden enn de med et mindre magemål. Nå kan du godt trykke på en PC uansett kroppsvolum, men fedme vekker fremdeles avsky hos de fleste i vår kultur.

Som på flere andre områder er makt og penger noe de fleste higer etter, eller i hvert fall ønsker å gi uttrykk til alle andre at de har. Dette gjelder også fedme. I kulturer der det er mangel på mat, gir en stor vom større status, fordi det kun er den velstående overklassen som har råd til å fylle magesekken til randen. I Bangwa i Kamerun blir jentene innlosjert i et spesielt fetehus der de får servert mat i to måneder før de giftes bort. Det gjelder å være attraktiv nok, slik at de kanskje har muligheten for å spise seg mette og feite resten av livet.

Vondt av magen

Frodighet er også nært knyttet til femininitet. Darwin mente at en av de viktigste forskjellene mellom kvinner og menn var nettopp kvinnenes runde former. De fleste menn synes det skal være noe «å ta tak i», men her kommer dessverre ikke deres urinstinkter til sin fulle rett. Massemedia, reklame og en dunkende hodepine av et kjøpepress fra tidens mote-skapere. Det summes likevel i kullissene om at de fleste klesdesignere er homofile menn som vil skape vakre produkter etter sine seksuelle lyster, til tross for påstandene deres om at klær er lettere å få til å passe på firgurløse kvinneskikkelser.

En ting er i hvert fall sikkert. Medias kvinneideal strider sterkt med ethvert forplantningsbehov. Idet kvinner passerer den akseptable kroppsvekt for samfunnets kriterier for utstråling, er de så tynne at de allerede har mistet menstruasjon og sin evne til å produsere barn for lenge siden.

Jentene strever stadig for å se ut som barbedukker. I USA brukes det mer penger til slankekurer og fettsuging, enn det brukes på mat. Mennesker bruker de mest utrolige metoder, og risikerer de mest vanvittige konsekvenser. Alle sorter piller, naturlige og kjemiske kurer, damping og vibrering for å fjerne fett. En-

kelte vifter med kredittkort legger seg på operasjonsbenk. Tarmen er blitt forkorta, magesaken forminska, fettporer tømmer hud rett og slett skåret bort.

Mest skremmende er antallet med spiseforstyrrelser, enten sulter seg til døde eller utnyttethvert tiltak for å hindre matinntak. Nå fordøyelsessystemet. Det er en hårreisende andel unge med et forvridt forhold til mat. De bare vokser og vokser, mens alvektta og alderen på de fleste de bare synker.

Volum til enhver pris

Den mannlige halvdel av folkninga er heller ikke forskræmt fra et visst press om å ta seg. Det er etterhvert like mange jenter som jenter med spiseforstyrrelser. Dagens idealmann er rik, pen, vellykket og tynn. Udisse elementene kan du ikke bli med å få deg jobb i Japan.

Likevel er det neppe nok om en mager kropp som prede fleste. Den som skaffet kropp bygginga til verden burde fått stor plass i Guinness Rekordboka. Aldri før har det blitt forbrennet mange kalorier uten å utrette fornuftig arbeid. Da siste steg gikk fra antall kilo til antall centimeter, hadde geskjeften utkastet seg forfengeligheten to-

Presset for å bli stor og kjeppete, er mer mellom gutta. Å muskler og brunst er ikke så viktig for å tiltrekke seg oppmerksomhet fra det motsatte kjønn. Kvinner er vanskeligere å imponere med visuelle inntrykk, de mer på ord og fantasier. Gutta pumper jern som aldri

Noen er ikke skapt for å være kraftige, men det finnes et naturlig for disse også. Rosa, muligens grønne små kapsler, er hell og lykke i. At anabole steroider hemmer den virkelige makt, er kun en uheldig fortell i kjølvannet.

Kvinnens bryster skal stramme og store. Intet protein Silikon fylles inn hos de mest populære som ikke hører til på sprekker, og at kvinner med tesevrak og evige smerter rører på det sterkeste mot Ører, neser og dobbelthakete syes fast ved ørene.

I våre dager kan hvem som helst se ut som hvem de vil. Menneskets nese skal se liten og etterliknet et barn, slik at de appellerer til mannens beskyttelsestrang. Nesen i et manneansikt godt være stor og kraftig, og

og besvær

ofte er tenkt at det er en viss sammenheng mellom nesen og kroppens andre utvekster.

Noen barn er brune

Vi blekansikter løper etter sola, og tilbringer massevis av timer under ultrafiolette stråler for å få den riktige fargen på huden vår. Det advares mot hudkreft, man fnyser og smører på litt solfaktor. Vi blir aldri grilla nok.

Negre ønsker seg en hvitere hud, selv om det etterhvert ikke er noe mål i seg selv å etterlikne Hvite Manns utseende. Men det gjøres. Michael Jackson, say no more.

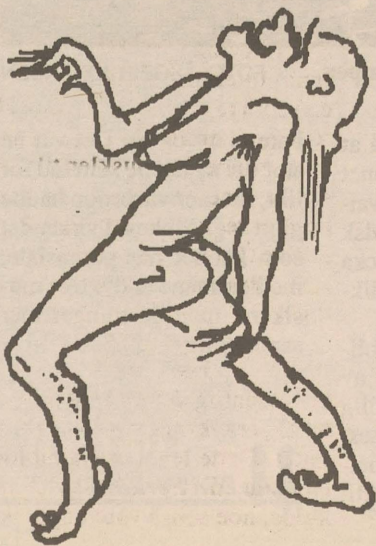
Dette er neppe et eksempel på at gresset alltid er grønnere hos naboen. Middelalderens adelskvinner skulle være bleke for å fremheve sin plass i samfunnet, der de ikke trengte å være ute på jordene i den brennende sola. Mange historiske ansikter ble ødelagt av hvitt bly og arsenikk, deriblant hos dronning Elisabeth I av England.

I dette århundret begynte de rike damene i nord reise til sydlige strøk, derav ble motefargen gyllen brun. I de siste årene har charterturer til Syden, og soltimer under strålende lysrør vært oppnåelige for de flestes lommebok. Moteskapere forsøkte å innføre den hvite kroppen atter en gang, men uten særlig stor suksess. Det er alt for få soldager her nord.

Men inni er vi like?

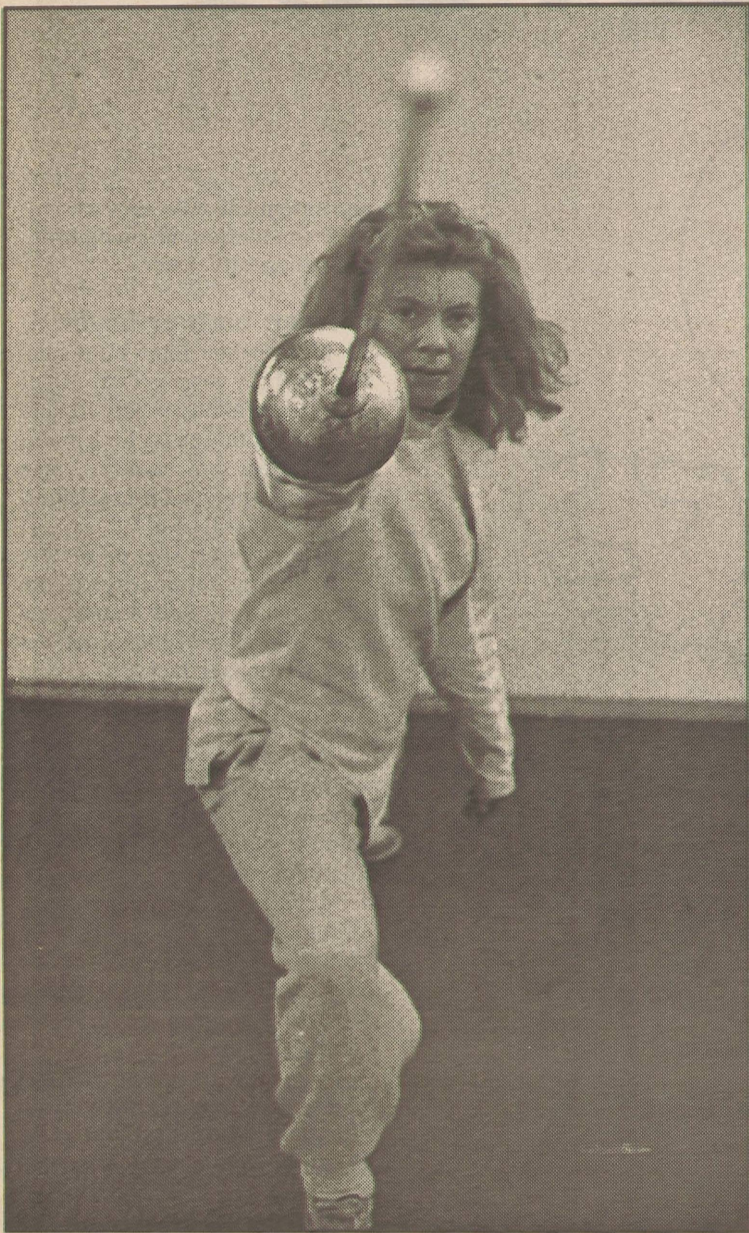
Kanskje burde vi få oss andre hobbyer enn å dyrke kroppen vår. Det er mange skadelige konsekvenser av å være for opptatt av å forandre den sikreste arven fra våre forfedre. Dessuten ser vi at vi stadig må gå til mer og mer ekstreme løsninger for å skille oss ut. En gang var sminke forbeholdt den lille overklassen, nå kan en fabrikkarbeider, akademiker eller sosialklient uten problemer kjøpe seg nytt ansikt. Hvilket skritt må vi nå gå til? Genmanipulering via teletorg?

Så lenge det eksisterer speil, så lenge det eksisterer øyne, vil vi være opptatte av vårt ytre. Utseendet er en uslettelig vesentlig del av vår identitet. Vår trang til formering vil nok aldri slippe taket i oss, det er det som fører menneskeheten videre. Men å si at det er det indre som teller, er ikke holdbart med vårt holistiske menneskesyn der vi ikke får lov til å skille mellom kropp og sjel.

7/596

KÅRDE MOT KÅRDE

Fekting uten solnedgang dramatisk musikk i ISLs bomberom. ALLE FOTO: JAN MARTIN BERG

Klirr-klirr. Stikk-stikk. Kårde mot kårde. Det piper og lyser. Du er truffet. Fektesporten er en gammel lek. På ISLs bomberom begynte de i fjor høst. De er Norges, kanskje verdens nordligste fekteklubb. Og i mars er det NM.

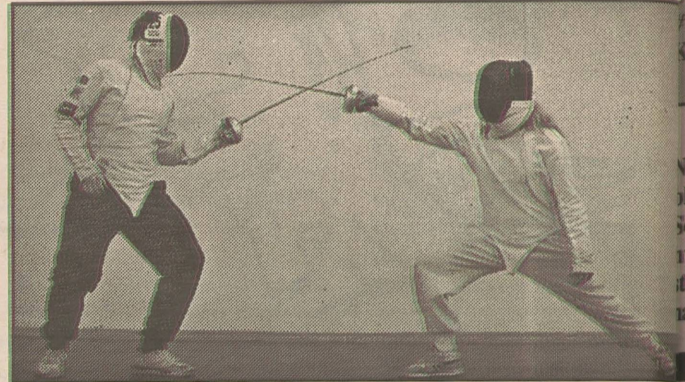
På veggen står det oppslått noen regler. De som ikke holder reglene kan regne med å bli stukket ned! Litt skummelt.

Trenger nytt utstyr

Elisabeth er leder. Lyst, flagrende hår og entusiast. Høsten «93 ble hun kjent med kården i Bergen – og startet opp med Carl Erik her i Tromsø to år etter. Han har vært på landslaget. Mye slit og telefoner og pengemas og problemer og svette. Men nå er de altså i gang. Etter pengehjelp fra TSI, og snille kontingentbetalende medlemmer og dugnader. I morgen skal de brette esker og sette ut på alle kontor og rom på hele Universitetet. Til å ha resirkulert papir i. Dugnad. For å få noen kroner. Til å kjøpe nytt utstyr. Nå må folk vente på tur for å koble seg på det profesjonelle pipeutstyret.

Ikke superdupersunne

De har en hånd på ryggen og svarte masker og beskyttelsesvester. Kårde mot kårde. Treffer de hverandre, trykkes en knott helt yt-

Kårde mot kårde, kvinne mot mann, Carl Erik mot Elisabeth

terst på kården inn. Signalet går gjennom en ledning. Piiiiip – en farget knapp lyser. Så kjemper de videre. De ser gode ut. Har utholdenhet. Lav beinstilling hele tiden. Elisabeth sier at fektere ikke er "superdupersunne". Treneren er ute og tar seg en røyk. De to mystiske, svartmaskene kjemper videre. Så klikker magnettrådinnsamleren. De må fekte uten piping og lysing. Klirr-klirr.

Litt historikk og NM

Det er en gammel sport, sier noen. Hva var det første steinaldermenneskene plukket opp? Stokker, ja. Som de slo med. Etter hvert fant folk ut at de kunne stikke også. Stikkvåpen ble kunstvåpen. Og rustningen ble tyngre og tyngre. Tenk dere riddertid. På 1200-tallet. Dueller. Ingen regler. Som oftest, et stikk - og ferdig. Ikke så vakkert som på film. Rapir heter forfaderen til kården. Den kom på begynnelsen av 1400 tallet. Så kom hoffsverdet på 1800 tallet. I dag fektes det med kårde, florett og sabel. Jenter bruker florett, står det i leksikon, men her i bomberommet bruker alle kårde. Da kan du stikke over hele kroppen. I dag er her tre jenter og seks gutter.

– Passelig antall på en trening, mener Elisabeth. Seinere i kveld

kommer de helt nybegynner. De er en god gjeng til slutt. Seks-syv reiser på NM etter det. Spennende.

Svette fjes

Kampen er ferdig. Maskene er av. De mystiske ukjente kjente, røde, svettende fjeser. Men lånes bort. Noen andre på. Så er de i gang igjen mot kårde. Mann mot mann uten solnedgang og dramatisk musikk. Duellering er forbi. Tre dager, den slags oppgaver rettssystemet ta seg av.

Men hva med det voldelige? Hva med de destruktive tingene vi som mennesker er utendende innehavere av? Vi tar ut aggresjonen vår.

– Kanhende er det selvsagt ring vi driver med. Historisk realiteten bak denne lekningen er vakker. Men vi får ut aggresjonen vår på en sunn og ikke lekelig måte, smiler Kristoffer. Ser meg hvor kort du trener. Ikke en stikkvåpenspiss imot. – før du ikke trenger beskyttelse i det hele tatt for eksamen. Litt skummelt.

U Sigri Sandberg

Ikke helt blendende

Nydøpte blend (tidligere Copper Blue) nådde ikke nye høyder med sin konsert på Dampen torsdag 8. februar. Likevel var det forbløffende god lyd, og bandet spilte for et stort sett fornøyd publikum.

Blend ble varme i trøya på Dampen. FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

Kvelden ble innledet med X-files på storskjerm, noe som i og for seg var ganske koselig.

Selve oppstarten var preget av litt fomling, men etter hvert ble både vokalist og band varmere i trøya. Lyden var veldig bra innstilt, og forutsatt at man befinner seg innen dansegulvets grenser, fungerer Dampen bra som konsertlokale for et lite publikum. Uansett om bandet ikke ønsker å bli direkte sammenlignbare med andre, kunne

jeg ikke la vær å tenke litt på at Heges synging og mimikk minnet om Anne-Li Dreckers der hun svaiet og danset på scenen. Musikalsk er kompet til blend mye mer rocka enn bel Canto, så noen direkte likhet var det jo ikke.

I kjent Tromsø-stil var publikum for en stor del bekjente av bandet. Det var en stille og rolig stemning som preget dem, de eneste bevegelsene var klapping mellom sangene samt noen turer til

baren i ny og ne. Det var en stor del av låtene som lød for likt, litt mer variasjon hadde gjort seg. Allikevel virker det som bandet har potensiale, medlemmene er dyktige musikere, men de trenger mer samkjøring.

U Elin Førsund

Vil være kontroversiell

Ved hjelp av nakne kvinnebryst skal de tre folk til konsertene sine. Rødvinsguttene i Minus Maya er blitt voksne. Nå vil de vil være kontroversiell.

Det poetiske og litt søkende visegruppen Minus Maya holder nok en konsert. Denne gangen er det på Dampen. Det hele går av stabelen torsdag 29. februar og om det ligger noe dypere bak det faktum at de spiller på skuddårsdagen skal i denne forbindelse være usagt.

Det som derimot er sikkert er at de prøver seg med aggressiv og kontroversiell markedsføring foran konserten. En pla-

kat i A2 format bestående av nakne kvinnebryst er hva man må er gått til trykking. Litt for represalier fra kvinnene skal de luske seg inn i le byen med disse plakatene. På konserten på dampen det likevel visesangen som i sentrum.

Konserten varer så lenge det er folk i lokalet.

U Jørgen Flint

Nettpreik

Agent 007 Bill Gates
 Navn: Netscape Negotiator
 Adresse: <http://www.iquest.net/~skremer/netscape.html>
 pagetop
 Kategori: Morsomt

Netscape er mer eller mindre litt synonymt med Internett. Selskapet Netscape har etter hvert nesten fått den samme status på nettet som Microsoft har på dataprogrammer.

NETSCAPE NEGOTIATOR

Dette er selvfølgelig mye på grunn av at de har et bra produkt, men uansett strider det litt mot grunnfilosofien til Internett. Nemlig ingen overveldende maktorganer skal eksistere. Og det er vel akkurat det Netscape etter hvert har utviklet seg til. Det er sikkert dette som har inspirert Steven M. Kremer når han laget den meget sarkastiske siden «Netscape negotiator». Her harseleres det

hemmet med såvel Bill Gates, Bill Clinton (på grunn av hans kampanje for internett sensur) og Netscape Navigator. Du har blant annet muligheten til å laste ned manipulerede bilder fra Microsoft sine produkter.

Sjokka!
 Har du enda ikke har installert Shockwave på maskinen din, bør du snarest legge ruta inn: <http://www.macromedia.com/Tools/Shockwave/index.html>.

Der finner du ikke bare selve programmet, men også flere stilig animasjoner og spill, som alle kjøres inni Netscape vinduet ditt.

Har du også grøssa deg gjennom filmen "Seven"? Da kan du kose deg med "Slots of Sin" på: <http://www.macromedia.com/gallery/Shockwave/Custom/Slots/index.html>.

Her får du friskt opp i hva de syv dødsynder står for, samt ing som du har mulighet til å spille enarmet banditt med selve Lucifer. Det spillet bør man kanskje helst ikke tape ;-).

Magnus Clough

LEARN THIS WAY:

WWW: <http://www.isv.uit.no/student/utropia/>
 email: utropia@isv.uit.no

English summary

By: Åsgeir Johansen

The committee on fair housing has been reconstituted

Tromsø has finally managed to get its husleienemnd (Committee on fair housing) rolling again. The first meeting took place just about two weeks ago and the committee has already received complaints from dissatisfied tenants. Says the committee's leader Lars Echroll: This institution can only play a limited role in Tromsø. The committee has only the authority to regulate the actual rate, based upon the market's price. Echroll states what we already know; that it is a seller's market in Tromsø, thus prices are higher here than most of Norway. All applications must go thru the office of "rådmannen", but be advised to make a phone-call to see if the problem is really relevant. Breach of contract, deposit, and so on, are all cases for the office on consumer affairs, not the committee on fair housing.

A disaster for SiTø's kindergartens

The municipal grant to the Student Society of Tromsø's (SiTø) kindergartens is in peril of being cut or reduced. The agreement from 1992 between SiTø and the municipality is to be renegotiated and the municipality is considering cutting or reducing this grant. SiTø's kindergartens are already 1,170,000 NOK in the red. Says Helen Knoph Larsen, SiTø's assisting director: We can't charge the parents municipal prices. This would increase the pri-

ce by 1,000 NOK in a city where the students are already paying much more than in Oslo. Tromsø municipality is contributing "peanuts" in comparison to other University-cities, according to Knoph Larsen

Lawstudents support Tibet's struggle for liberty

The money from the Norwegian lawstudents' annual humanitarian aid-project will this year help the oppressed population of Tibet. The money will help establish and run a radio station which will broadcast uncensored news. The lawstudents hope that the project will help focus on the suppression of freedom of speech, one of the many infringements on human rights since China's occupation of Tibet in 1950.

Tromsbuss pays student's taxi-bill

The student Anni Skipstein took a taxi home when her bus was full and she was left standing at the bus-stop. - I want the money refunded, it's not my fault that Tromsbuss can't give me the services I've already paid for, says Anni Skipstein. Kjell Moe, manager of Tromsbuss, says that the money will most likely be refunded. This is standard procedure in cases where it's quite obvious we have made a mistake, but each case is separately evaluated. We never know when the students wants to go home or how many they are, that's why these situations occur, says Moe.

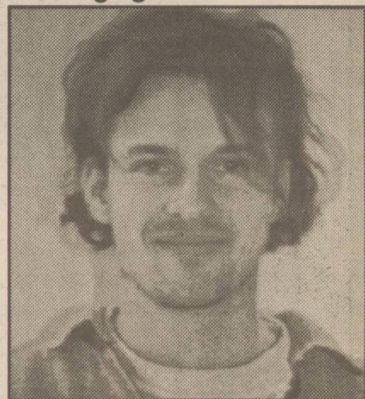
Fire på rad

Hva er din mening om boligmarkedet for studenter i Tromsø?

Kahrine Rudi, antropologi mellomfag

Generelt sett synes jeg prisene er alt for høye, i tillegg stilles det mange ganger krav om snømaking, vasking og besøksforbud.

Geir Eriksen, lærerstudent

Jeg synes det er veldig dyrt og kvaliteten er varierende. For nye studenter er det ekstra vanskelig, da det ofte er avhengig av bekjentskaper for å få en skikkelig plass å bo.

Ole Håkon Haraldstad, pedagogikk grunnfag

Boligmarkedet er ikke mye å skryte av. Det er for få studenthybler fra samskipnaden, det private blir mange ganger alt for dyrt.

Eva Haugen, historie hovedfag

Det private markedet har jeg ikke prøvd, men vet av andres erfaringer at det kan være tøft. Selv leier jeg leilighet av samskipnaden, men jeg synes prisen er for høy.

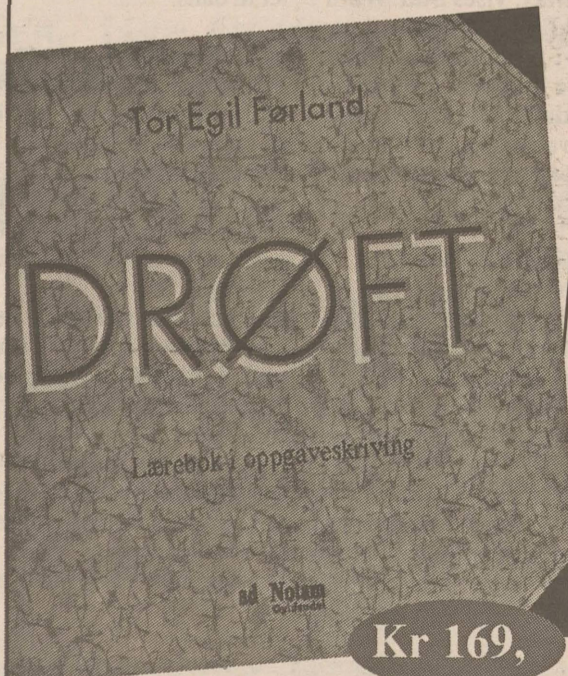
- Å nei!

Her står det drøft!
 Det er det verste jeg vet!

(Kommentar fra hovedfagsstudent under eksamen høsten 1993.)

Denne boka hjelper deg å:

- ☞ Forstå hva drøfting egentlig er.
- ☞ Få fram ditt budskap klart og tydelig.
- ☞ Utarbeide dine egne analyser.

Å drøfte er å diskutere med seg selv

Kr 169,-

ad Notam
 Gyldendal

I bokhandelen nå!

FOTO: ASGEIR JOHANGSE

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Lurer du på om det skjer noe spennende nå når vintermørket ikke er like mørkt lenger? Vi vet hva som skal til for å gjøre dagene enda lysere....

Tirsdag 20. februar

Tryllefløyten m/ musikklinja v/ Kongsbakken v.g.s. Det er foredrag i Bodegaen kl. 18.00 om temaet dødsstraff - statsautorisert mord, eller straff som for tjent? Til Teaterkaféen kommer Besiakov (piano) sammen med Sigurd Ulveseth (bass), Frank Jakobsen (trommer) og Ole Jacob Hystad (tenorsax). De skal jasse for deg fra kl. 21.00. Og på Middagskjelleren er det blues-jam. Har du ennå ikke fått med deg RiTø-revyen har du fremdeles sjansen denne uken.

Onsdag 21. februar

Av med hattene. Harald fyller 59. La mannen få en brostein.

Tryllefløyten med

musikklinja igjen. HT setter opp ekstraforestilling på Antigone, slik at kultursinkene også kan få sitt. På Blå Rock kan du kose deg med Bob Mould sine band Hüsker Dü og Sugar en hel temakveld sammen med Egon og Thomas. Den mer jazza typen kan oppleve Marvin Charles trio på Kjeller'n.

Torsdag 22. februar

Det er bibelseminar på UiTø kl. 18.00. Fest på Dampen for alle studenter. Inngang for usle 10 kroner, og billig drikke. Hvor billig? Møt opp og finn det ut sjæl. Eller du kan høre Marvin Charles trio idag på Kjeller'n dersom du ikke fikk det med deg i går.

Fredag 23. februar

Evangeliet etter Markus i Storsalen på kulturhuset kl. 19.00, men har du ikke billett nå så er du for sent ute. På Boccaccio kan du klisse med Seigmenn. Dessuten går Studentradioen på lufta - med helikopter!

Lørdag 24. februar

Evangeliet etter Markus på samme sted, men kl. 14.00. Absolutt aller siste sjanse til å få med seg RiTø-revyen og Antigone på HT. På Verdensteateret viser filmklub-

ben tre Wim Wenders filmer. Visningen starter til vanlig tid. Fjellgruppa og TULL arrangerer de IV Olympiske leker for alle vinterglade studenter. Oppmøte i Bodegaen kl. 20.00. Den olympiske ild tennes kl. 21.00. Du kan kose deg med kulturløype og hopprenn.

På Flerbrukshuset i Skippergata 7A er det Rainbow Night med eksotiske rytme kl. 21.30.

Søndag 25. februar

Siste dag med Markusevangeliet. Samme sted og tid som i går. På Aud. Max. vises Star Wars trilogien kl. 16.00. Dersom du er mer glad i frisk luft kan du bli med på en dagstur til Sjøtun - Sørfjorddalen - Raudfjell i regi av Turutvalget. Kl. 19.30 er det Klaveraften på Kunstforeningen, med de fire B'ene.

Mandag 26. februar

På Tromsø Museum har du nå sjansen til å få med deg siste dag av utstillingen Bare Plast. Ellers intet. Bortsett fra at du må huske å ikke bli nedrent av løpske elefanter fra furuskogen.

Tirsdag 27. februar

Du kan dra på KRIK - trening på Kongsbakken v.g.s. kl. 17.00 - 19.00.

Onsdag 28. februar

Ped. viser filmen Grip Dagen kl. 16.15 på B1005, og blir du sulten kan du kjøpe vafler. Mer film - Homo Polaris skal ha møte og de skal vise Boys on the side.

Weld spiller på Dampen. Kl. 17.00 er det faktisk Tai Chi-trening på Sommerlyst skole.

Torsdag 29. februar

Motorpsycho psyker på Boccaccio. Blir det for psykedelisk for deg så er det studentkveld på Dampen hvor Minus Maja spiller til dans.

Fredag 1. mars

Prostitutes & Pimps - party på MH - bygget med Happy Hour fra kl. 21.00 - 22.00.

På filmklubben kan du nyte Brudden med det Hvite Håret kl. 23.30. Den er produsert i Hong Kong og er utekstet!! Hva mer kan man forlange?

Blir dette for heavy for deg så kan du kanskje ta en tredagers «måneskinnsstur» til Gappohytta sammen med Turutvalget.

Lørdag 2. mars

Lørdagsmatiné (selvfølgelig, det er jo lørdag) med ett eller annet på Kulturhuset.

Du kan overvære studentguds-

tjeneste i Domkirken kl. 19.00. Kill Me Again kan du se på filmklubben kl. 14.30, dersom du klirrer å stå opp så tidlig en lørdag morgen...

Søndag 3. mars

Det er symfonikonsert med verk av Nielsen, Mozart og Engset, med selveste Eva Knatt som solist kl. 19.30 i storsalen Kulturhuset.

Dessuten kan du ta en tur Svartvasstind på Ringvass sammen med Fjellsportgruppa

Mandag 4. mars

Har du ikke noe annet å gjøre kan du gå på Per Spook - utstilling på Kunsthandtverkern Guri og Utsalg.

Eller du kan vinke farvell til någående Hurtigrute i tre - tid! Har ikke tenkt å fortelle deg at kan være lurt å bruke en dag denne til å lese pensum på.

Tirsdag 5. mars

Hurra, nytt Utopia!! Og i Max kl. 18.00 er det foredrag om temaet God Bistand?